

کد کنترل

138

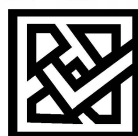
A

www.arabimahya.com

صبح جمعه

۱۴۰۲/۱۲/۰۴

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«در زمینه مسائل علمی، باید دنبال قلّه بود.»
مقام معظم رهبری

آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته داخل – سال ۱۴۰۳

مدرسی معارف اسلامی (کد ۱۱۵۲)

مدت زمان پاسخگویی: ۱۴۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۳۰۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤال‌ها

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی)	۲۵	۱	۲۵
۲	تفسیر قرآن	۲۰	۲۶	۴۵
۳	کلام اسلامی	۱۵	۴۶	۶۰
۴	ادبیات فارسی	۱۵	۶۱	۷۵
۵	فلسفه	۱۵	۷۶	۹۰
۶	منطق	۱۵	۹۱	۱۰۵
۷	اطلاعات عمومی	۱۵	۱۰۶	۱۲۰
۸	تاریخ اسلام	۱۵	۱۲۱	۱۳۵
۹	تاریخ معاصر	۱۵	۱۳۶	۱۵۰
۱۰	اصول	۱۵	۱۵۱	۱۶۵
۱۱	اخلاق و تربیت اسلامی	۱۵	۱۶۶	۱۸۰
۱۲	تاریخ و تمدن اسلامی	۱۵	۱۸۱	۱۹۵
۱۳	تاریخ عمومی جهان	۱۵	۱۹۶	۲۱۰
۱۴	تحولات اجتماعی و سیاسی ایران	۱۵	۲۱۱	۲۲۵
۱۵	اندیشه‌های سیاسی غرب	۱۵	۲۲۶	۲۴۰
۱۶	جامعه‌شناسی سیاسی	۱۵	۲۴۱	۲۵۵
۱۷	تفسیر نهج‌البلاغه	۱۵	۲۵۶	۲۷۰
۱۸	علوم قرآن	۱۵	۲۷۱	۲۸۵
۱۹	ادبیات عرب	۱۵	۲۸۶	۳۰۰

این آزمون، نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول زیر، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب با شماره داوطلبی با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره
صندلی خود با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سؤال‌ها، نوع و
کد کنترل درج‌شده بر روی دفترچه سؤال‌ها و پایین پاسخنامه‌ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی):

PART A: Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the answer on your answer sheet.

- 1- But at this point, it's pretty hard to hurt my I've heard it all, and I'm still here.
1) characterization 2) feelings
3) sentimentality 4) pain
- 2- Be sure your child wears sunscreen whenever she's to the sun.
1) demonstrated 2) confronted 3) invulnerable 4) exposed
- 3- Many of these popular best-sellers will soon become dated and, and will eventually go out of print.
1) irrelevant 2) permanent 3) fascinating 4) paramount
- 4- The men who arrived in the of criminals were actually undercover police officers.
1) uniform 2) job 3) guise 4) distance
- 5- It was more to take my meals in bed, where all I had to do was push away my tray with its uneaten food and fall back upon my pillows.
1) haphazard 2) reckless 3) convenient 4) vigorous
- 6- His victory sparked a rare wave of in his home country. Nicaraguans poured into the streets, honking car-horns and waving the national flag.
1) serendipity 2) tranquility 3) aspersion 4) euphoria
- 7- He liked the ease and glitter of the life, and the luster on him by being a member of this group of rich and conspicuous people.
1) conferred 2) equivocated 3) attained 4) fabricated

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Roman education had its first “primary schools” in the 3rd century BCE, but they were not compulsory (8) entirely on tuition fees. There were no official schools in Rome, nor were there buildings used specifically for the

purpose. Wealthy families (9) private tutors to teach their children at home, while less well-off children were taught in groups. Teaching conditions for teachers could differ greatly. Tutors who taught in a wealthy family did so in comfort and with facilities; (10) been brought to Rome as slaves, and they may have been highly educated.

8-	1) which depending	2) and depended
	3) for depended	4) that depended
9-	1) have employed	2) employed
	3) were employed	4) employing
10-	1) some of these tutors could have	2) because of these tutors who have
	3) that some of them could have	4) some of they should have

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following three passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSAGE 1:

There are three types of verses that can be used to identify the viewpoint of Islam with regard to the reality of the self of man. The first type is verses related to death. In some verses, the Almighty Allah has compared death to 'Tawafi' (taking up). In these verses, death of man is explained in such a way that when the death of a person approaches, his worldly reality is completely taken up through the Almighty Allah and the angel of death, and nothing from it is wasted. That which is taken up leaving nothing behind is nothing but the soul of man. If man had been only a body without a soul, nothing would have remained that it should be taken up by the Almighty Allah and the angels, as the body of every man after death will decay and deteriorate. Thus the addressee in these verses is the same abstract soul of man.

The second type is verses which state that after death, man will return to the Almighty Allah. Such verses show that all human beings will return to the Almighty Allah. It is known that returning can be imagined only when the same person who lived in world, remains and then returns to Allah. If man had been only this material body, which decays after death and if nothing known as soul had existed, return to Allah would have been meaningless as the body of man is not capable of returning.

The third type is verses revealed about the creation of Adam and the blowing of the spirit of God into him. In such instances, terms like 'originating' and 'initiating' is used. Such phenomena are considered to be from the world of command; that is, they have come into being merely by the Almighty Allah saying: Be! But to be more accurate, one should say: In creation of material things also there is no graduality from the Almighty Allah and it is only through the command of 'Be'; and if there are stages, they are only in the causes and in the acquisition of capabilities, and not in the creation and action of the Almighty Allah, as proved by the statement.

- 11- What is the main idea of the passage?
- 1) The concept of returning to Allah after death
 - 2) The creation of Adam and the blowing of the spirit of God into him
 - 3) Different types of verses about identification of the body after death
 - 4) Different categories of verses in Islam that relate to the reality of the self of man
- 12- Which of the following can be inferred from paragraph 1?
- 1) The body of man will return to Allah after death.
 - 2) 'Tawafi' is about the condition of the human body after death.
 - 3) The soul of man is taken up by the Almighty Allah and the angels after death.
 - 4) If man is only a material body, his worldly reality is completely taken up after death.
- 13- The passage suggests that if man had been only a body without a soul
- 1) nothing would remain after death
 - 2) the concept of returning to Allah would be meaningless
 - 3) the decay and deterioration of the body after death would not occur
 - 4) the concept of the self of man would not be mentioned in Islamic verses
- 14- Why does the author mention 'originating' and 'initiating' in paragraph 3?
- 1) To highlight the decay and deterioration of the body after death
 - 2) To explain the meaning of the term 'returning' to Allah after death
 - 3) To illustrate how the creation of Adam is described in the Qur'an
 - 4) To illustrate the gradual creation and action of the Almighty Allah
- 15- The word "command" as used in paragraph 3 is closest in meaning to
- 1) order
 - 2) control
 - 3) phase
 - 4) phenomenon

PASSAGE 2:

Sacrifice holds significant meaning in Islam, encompassing both blood sacrifice and personal sacrifice through charitable donations. Martyrdom is considered the ultimate personal sacrifice, combining these two categories. The specific details of performing a sacrifice are extensively discussed in hadith collections and books on fiqh, the Islamic jurisprudence.

Blood sacrifice plays a crucial role in Islamic rituals and obligations. It is a part of the obligatory rites of the hajj pilgrimage to Mecca and is observed during the festival of Eid al-Adha. However, on the day of Eid, blood sacrifice becomes optional for Muslims not performing the hajj. This act of sacrifice is rooted in the tradition of commemorating Prophet Ibrahim's willingness to sacrifice his son as an act of obedience to God.

Another practice of blood sacrifice in Islam is observed at the birth of a child through a customary rite called aqiqah. It is important to note that in all cases of blood sacrifice, a portion of the meat is distributed as alms, benefiting the less fortunate. Believers are encouraged to view the sacrifice as an expression of gratitude towards God.

In addition to blood sacrifice, personal sacrifice through charity holds great significance in Islam. Muslims are obligated to give zakat, obligatory charity based on their wealth, and are encouraged to engage in Sadaqah, voluntary acts of giving. These sacrifices should be made willingly and gratefully, without causing financial hardship to the giver.

- 16- What is the significance of martyrdom in Islam?
 1) It serves as a customary rite for newborns.
 2) It combines blood sacrifice and personal sacrifice.
 3) It is considered the least important personal sacrifice.
 4) It commemorates Prophet Ibrahim's intended sacrifice.
- 17- The underlined phrase "this act" in paragraph 2 refers to
 1) the hajj
 2) the tradition
 3) blood sacrifice
 4) obedience to God
- 18- What is the purpose of distributing a portion of the meat from blood sacrifices?
 1) To fulfill obligatory charity
 2) To benefit the less fortunate
 3) To honor the Prophet Ibrahim
 4) To commemorate the birth of a child
- 19- What is the difference between zakat and Sadaqah?
 1) Zakat is mandatory, while Sadaqah is voluntary.
 2) Zakat is given in larger amounts, while Sadaqah is minimal.
 3) Zakat is observed during the hajj pilgrimage, while Sadaqah is performed on Fridays.
 4) Zakat is specific to blood sacrifice, while Sadaqah applies to personal sacrifices.
- 20- What is the main topic of the passage?
 1) Aqiqah
 2) Sadagah
 3) Martyrdom
 4) Sacrifice

PASSAGE 3:

A madrasah, traditionally associated with mosques, is a place of study and residence for students and teachers. Supported by charitable endowments known as waqfs, madrasahs served as foundations of Islamic learning, focusing on literacy through the study of the Qur'an and hadith. Initially, mosques served as centers for Islamic education, particularly those not serving as the central congregational mosques. Over time, these mosque-schools attracted students who lived nearby, leading to the addition of living quarters and dining facilities within the complex. With the support of waqfs, these institutions evolved into permanent centers of learning, incorporating places of worship.

As the Islamic curriculum transformed, the simple study of the Qur'an and hadith expanded into various Islamic sciences, with a central focus on Islamic jurisprudence (fiqh). Each school of law (madhhab) developed its own schools and curricula. Apart from legal instruction, these schools also trained individuals for bureaucratic positions in the state, resulting in the inclusion of additional subjects. In response to Shia missionary activities, the Sunni sultan Salah ad-Din ibn Ayyub established numerous madrasahs to promote Sunni Islam and educate subjects for government service. While subjects like medicine were usually taught separately, some madrasahs incorporated them and other sciences into their curricula. However, most madrasahs remained dedicated to Islamic learning.

The influence of the madrasah system extended beyond the Islamic world and had a significant impact on Western education. Emperor Frederick II, inspired by the madrasahs he encountered in Egypt, established the University of Naples in the early 13th century, the first state university in Europe designed to train loyal state functionaries. This model gained popularity, and many universities in Europe two centuries later followed a similar structure. The construction of madrasahs played

a crucial role in the spread of Islam worldwide. Countries such as India, Pakistan, Malaysia, and Indonesia integrated madrasahs into their education systems as a means of promoting Islamic education.

- 21- Which of the following best describes the main topic of the passage?
- 1) The architectural evolution of mosque-schools
 - 2) The influence of madrasahs on Western Universities
 - 3) The historical development of madrasahs in Islamic education
 - 4) The integration of Western education principles into madrasah curricula
- 22- What led to the expansion of mosque-schools into long-lasting centers of learning?
- 1) The financial support provided by waqfs
 - 2) The influence of Shia missionary activities
 - 3) The rise of Islamic sciences centered on fiqh
 - 4) The inclusion of Western educational principles
- 23- What can be inferred about madrasahs from paragraph 2?
- 1) Madrasahs initially focused on teaching the Qur'an and hadith.
 - 2) Madrasahs primarily aimed to train individuals for bureaucratic positions.
 - 3) The inclusion of additional subjects like medicine was common in all madrasahs.
 - 4) The study of the Qur'an and hadith remained the sole subjects in the curricula.
- 24- How did the madrasah system influence the establishment of the University of Naples in Europe?
- 1) It sent educators to talk to Emperor Frederick II.
 - 2) It promoted scientific research and development.
 - 3) It introduced the study of Western education principles.
 - 4) It served as a model for training loyal state functionaries.
- 25- Which of the following can be inferred from the passage?
- 1) The study of medicine was a core subject in all madrasah curricula.
 - 2) Madrasahs played a significant role in the spread of Islam worldwide.
 - 3) The University of Naples was the first university established in Europe.
 - 4) The majority of universities in Europe were founded by Islamic scholars.

تفسیر قرآن:

۲۶- از نظر علامه طباطبایی (ره)، مراد از «عدم اکرام یتیم» در آیه شریفه ﴿بَلْ لَا تَكْرُمُونَ الْيَتِيمَ﴾ (الفجر / ۱۷) چیست؟

- ۱) عدم ترغیب دیگران به پرداخت صدقه به او
- ۲) تصرف در سهم الارث او بیش از حدّ موردنیاز
- ۳) محروم کردن او از میراث پدر و سهم الارث پدری
- ۴) مال دوستی و عدم انفاق به او با وجود برخورداری فراوان مالی

۲۷- از نظر علامه طباطبایی (ره)، مراد از «دین الله» در آیه شریفه ﴿وَأَيُّ النَّاسِ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا﴾ (النصر / ۲) چیست؟

- ۱) ﴿لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ﴾ (الکافرون / ۶)
- ۲) ﴿إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ﴾ (آل عمران / ۱۹)
- ۳) ﴿شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّىٰ بِهِ نُوحًا﴾ (الشوری / ۱۳)
- ۴) ﴿لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شَرْعَةً وَ مِنْهَا جَاءَ﴾ (المائدة / ۴۸)

- ۲۸- از نظر علامه طباطبایی (ره)، مراد از «کفر» در آیه شریفه ﴿ قتل الانسان ما اكفره ﴾ (عبس / ۱۷) چیست؟
 (۱) خاص کفر نظری
 (۲) خاص کفر عملی
 (۳) مطلق شرک به خدا ؛ اعم از شرک خفی و شرک جلی
 (۴) مطلق پوشاندن حق ؛ اعم از انکار ربوبیت و ترک عبادت
- ۲۹- از نظر علامه طباطبایی (ره)، کدام پاسخ با آیه شریفه ﴿ و اذا النفوس زوجت ﴾ (التکویر / ۷) ارتباط تفسیری ندارد؟
 (۱) ﴿ و زوجناهم بحور عین ﴾ (الدخان / ۵۴)
 (۲) ﴿ احشروا الذين ظلموا و أزواجهم و ما كانوا يعبدون ﴾ (الصافات / ۲۲)
 (۳) ﴿ و من یعش عن ذکر الرحمن نقیض له شیطاناً فیهوله قرین ﴾ (الزخرف / ۳۶)
 (۴) ﴿ یوم تجد کل نفس ما عملت من خیر محضراً و ما عملت من سوء ﴾ (آل عمران / ۳۰)
- ۳۰- از نظر علامه طباطبایی (ره)، کدام پاسخ درباره واژه «وفاً» در آیه شریفه ﴿ جزاء وفاقاً ﴾ (النبأ / ۲۶) درست است؟
 (۱) مصدر در معنای اسم فاعل
 (۲) مصدر در معنای اسم مفعول
 (۳) مصدر ثلاثی مزید در معنای مصدر ثلاثی مزید
 (۴) مصدر ثلاثی مجرد در معنای مصدر ثلاثی مجرد
- ۳۱- از نظر علامه طباطبایی (ره)، سیاق آیات نخستین کدام سوره، با سیاق پنج آیات نخستین سوره «النازعات» مشابه است؟
 (۱) الصافات
 (۲) المطففین
 (۳) الانفطار
 (۴) یس
- ۳۲- از نظر علامه طباطبایی (ره)، کاربرد «ذلک» در آیه شریفه ﴿ ان فی ذلک لَعِبْرَةً لمن یشی ﴾ (النازعات / ۲۶) اشاره به چیست؟
 (۱) داستان حضرت موسی (ع)
 (۲) داستان حضرت نوح (ع)
 (۳) ماجرای رستاخیز و برانگیختن مردگان در قیامت
 (۴) ماجرای شفای بیماران صعب‌العلاج و زنده کردن مردگان از سوی حضرت عیسی (ع)
- ۳۳- مراد از «الانسان» در آیه شریفه ﴿ فأما الانسان اذا ما ابتلاه ربّه فأکرمه و نعمه ﴾ (الفجر / ۱۵) طبق دیدگاه تفسیری علامه طباطبایی (ره) کدام است؟
 (۱) همه آحاد انسانی و الف و لام آن، عهدیه است.
 (۲) همه آحاد انسانی و الف و لام آن، برای استغراق است.
 (۳) نوع انسانی برحسب طبع اولیه و الف و لام آن، موصوله است.
 (۴) نوع انسانی برحسب طبع اولیه و الف و لام آن، برای جنس است.
- ۳۴- از نظر علامه طباطبایی (ره)، مقابله بین «مبدئ» و «معید» بودن خداوند در آیه شریفه ﴿ انه هو یبدئ و یعید ﴾ (البروج / ۱۳) مفید کدام معنا برای «ابداء» است؟
 (۱) ابداع الوجود و اعادته
 (۲) البعث و احیاء الموتی
 (۳) البدء و الافتتاح بالشیء
 (۴) الرجوع و العوده الى الشیء

- ۳۵- از نظر علامه طباطبایی (ره)، استثنای موجود در آیه شریفه ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ﴾ (الانشقاق / ۲۵)، چه نوع استثنایی و از کدام مستثنی‌منه است؟
- (۱) متصل غیرموجب؛ از ضمیر فاعلی در «فبشّرهم بعذاب أليم» در آیه قبل
 - (۲) متصل موجب؛ از ضمیر مفعولی در «فبشّرهم بعذاب أليم» در آیه قبل
 - (۳) منقطع؛ از ضمیر فاعلی در «فبشّرهم بعذاب أليم» در آیه قبل
 - (۴) منقطع؛ از ضمیر مفعولی در «فبشّرهم بعذاب أليم» در آیه قبل
- ۳۶- از نظر علامه طباطبایی (ره)، مراد از «أَذْنَتْ» در آیه شریفه ﴿وَأَذْنَتْ لِرَبِّهَا وَحَقَّتْ﴾ (الانشقاق / ۵) چیست؟
- (۱) در معنای حقیقی وسعت یافتن
 - (۲) مجازاً به معنای انقیاد و اطاعت
 - (۳) در معنای حقیقی عذاب و شکنجه کردن
 - (۴) مجازاً به معنای مخالفت و سرپیچی
- ۳۷- از نظر علامه طباطبایی (ره)، مراد از تعبیر ﴿الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ در آیه شریفه ﴿وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَةُ﴾ (البینه / ۴) چیست؟
- (۱) خاصّ مشرکان
 - (۲) خاصّ اهل کتاب مصطلح
 - (۳) اعمّ از مشرکان مکّه و مشرکان مدینه
 - (۴) اعمّ از اهل کتاب مصطلح و مشرکان
- ۳۸- از نظر علامه طباطبایی (ره)، حرف جرّ «ب» در آیه شریفه ﴿فَوْسَطُنَ بِهِ جَمْعًا﴾ (العادیات / ۵)، در کدام معنا به کار رفته است؟
- (۱) استعلاء
 - (۲) استعانت
 - (۳) ظرفیه
 - (۴) عَوْض
- ۳۹- از نظر علامه طباطبایی (ره)، کدام پاسخ درباره نوع «رؤیت» در آیه شریفه ﴿أَرَأَيْتَ الَّذِي يَكْذِبُ بِالْذِّينِ﴾ (الماعون / ۱)، صحیح است؟
- (۱) به معنای صرف رؤیت بصری
 - (۲) محتمل رؤیت بصری و رؤیت قلبی
 - (۳) به معنای صرف رؤیت قلبی
 - (۴) به معنای فهم و ادراک عقلی
- ۴۰- از نظر علامه طباطبایی (ره)، مراد از «فؤاد» در آیه شریفه ﴿نَارُ اللَّهِ الْمُوقَدَةُ الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْأَفْئِدَةِ﴾ (الهمزة / ۷) چیست؟
- (۱) فطرت خدادادی مشترک بین همه آحاد انسانی
 - (۲) شخصیت نامطلوب و نابخرد گناهکاران و کافران
 - (۳) مبدء احساس و اندیشه در انسان یا همان نفس انسانی
 - (۴) قلب صنوبری انسان، وسیله گردش خون در رگها
- ۴۱- از نظر علامه طباطبایی (ره)، مراد از تعبیر «فسینسره للعسری» در آیه شریفه ﴿وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَىٰ وَكَذَّبَ بِالْحَسَنَىٰ فَسِينَسَرُهُ لِلْعَسَرَىٰ﴾ (اللیل / ۱۰) چیست؟
- (۱) پاداش دادن او در برابر انجام شایسته وظایف دینی و ایمانی در کلیه مراحل زندگی
 - (۲) تشویق و ترغیب او به اعمال صالح و ترک محرّمات و حرکت مستمرّ به سوی ایمان به خدا
 - (۳) کشاندن او به یاد خدا و فرو گذاشتن اعمال ناشایست در عرصه های اخلاقی و رفتاری در تعامل با دیگران
 - (۴) به خود وانهادن او پس از توفیق به انجام اعمال صالح و دریغ کردن صدر در روی آوردن به ایمان به خدا
- ۴۲- از نظر علامه طباطبایی (ره)، مراد از نفی همزمان مرگ و زندگی در آیه شریفه ﴿ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ﴾ (الأعلى / ۱۳) چیست؟
- (۱) ناامیدی اهل جهنم از رحمت خدا
 - (۲) نفی ابدی نجات دوزخیان
 - (۳) ناتوانی دوزخیان از فرار از آتش جهنم
 - (۴) بی‌هوشی اهل جهنم در مواجهه با آتش

۴۳- از نظر علامه طباطبایی (ره)، ضمیر مفعولی در آیه شریفه ﴿و لقد رآه بالأفق المبين﴾ (التکویر / ۲۳)، به کدام مرجع برمی گردد؟

- (۱) پیامبر اکرم (ص)
- (۲) جبرئیل (ع)
- (۳) جهنم
- (۴) بهشت

۴۴- از نظر علامه طباطبایی (ره)، کدام عبارت در بیان معنای آیه شریفه ﴿و ما عليك ألا يزكى﴾ (عبس / ۷) راجح است؟

- (۱) و ليس عليك بأس أن لايتزكى.
- (۲) ولا تبالي بعدم تطهره من دنس الكفر و الفجور.
- (۳) وأى شئ يلزمك ان لم يتطهر من الكفر و الفجور؟
- (۴) و ليس بإمكانك ألا تكون متطهراً من الذنوب و المعاصي.

۴۵- مخاطب، از نظر علامه طباطبایی (ره)، در آیه شریفه ﴿فما يكدّبك بعد بالدّين أليس الله بأحكم الحاكمين﴾ (التين / ۷) کدام است؟

- (۱) نوع منافقان
- (۲) یکی از اعضای بنی امیه
- (۳) پیامبر اکرم (ص)
- (۴) انسان به اعتبار جنس

کلام اسلامی:

۴۶- عبارت «قصه مریم تعطی جواز ظهورها علی الصالحین»، گواه چه بحثی است؟

- (۱) بعثت
- (۲) عصمت
- (۳) کرامت
- (۴) معجزه

۴۷- در مورد «فعل الله تعالی»، کدام مورد درست است؟

- (۱) معلل به غرض نیست.
- (۲) معلل به غرض عاید به غیر است.
- (۳) معلل به حسن ذاتی فعل است.
- (۴) معلل به غرض عاید به خود او است.

۴۸- اولین اختلاف در کلام اسلامی، بر سر کدام موضوع بود؟

- (۱) ایمان و کفر
- (۲) خلق و قدم قرآن
- (۳) جبر و اختیار
- (۴) وضعیت مرتکب کبیره

۴۹- از نظر وعیدیه، شفاعت به معنای چیست؟

- (۱) اسقاط عقاب مؤمنان
- (۲) اسقاط عقاب فاسقان
- (۳) ازدیاد منافع فاسقان
- (۴) ازدیاد منافع برای مؤمنان

۵۰- فعل متولد، چگونه فعلی است؟

- (۱) به آلت موجود می شود.
- (۲) بدون محل موجود می شود.
- (۳) به توسط فعل دیگری واقع می شود.
- (۴) ابتداءً به سبب قدرت در محل قدرت موجود می شود.

۵۱- به نظر حکیم سبزواری (ره)، کدام دسته از نفوس، معاد روحانی دارند و به عالم عقل ارتقا می یابند؟

- (۱) نفس کاملی که به عالم مثال منتقل شده است.
- (۲) نفسی که کامل در عمل و متوسط در علم است.
- (۳) نفس ناطقه ای که در دنیا به عقل فعال متصل شده است.
- (۴) نفس ناطقه ای که در دنیا به مرتبه عقل بالفعل رسیده است.

- ۵۲- منظور از «شرط» در عبارت «يجوز توقّف الثواب على شرط و إلاّ لأُتیب العارف بالله تعالى خاصة»، کدام است؟
- (۱) اعمال صالح
 - (۲) تصدیق امامت
 - (۳) تصدیق معاد
 - (۴) تصدیق پیامبر اسلام (ص)
- ۵۳- عبارت «دلیل الوجوب يعطي العمومية»، ناظر بر عمومیت چیست؟
- (۱) وجوب بعثت
 - (۲) قدرت خداوند
 - (۳) علم الهی
 - (۴) صفات ایجابی خداوند
- ۵۴- کدام مذاهب، قائل به حسن و قبح عقلی هستند؟
- (۱) اشاعره و امامیه
 - (۲) امامیه و معتزله
 - (۳) اهل حدیث و اشاعره
 - (۴) معتزله و اهل حدیث
- ۵۵- آیه ﴿أَفَمَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمَّنْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يُهْدَىٰ فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ﴾ در باب چه آموزه‌ای مورد استفاده قرار می‌گیرد؟
- (۱) وجوب یافتن امام
 - (۲) لزوم عصمت امام
 - (۳) لزوم افضلیت امام
 - (۴) وجوب نصب امام
- ۵۶- طبق نظر امامیه، وجوب امر به معروف و نهی از منکر چگونه است؟
- (۱) عقلی و شرعی
 - (۲) شرعی و غیرعقلی
 - (۳) عقلی و غیرشرعی
 - (۴) غیرعقلی و غیرشرعی
- ۵۷- ظهور معجزه قبل از ظهور نبی، چه نامیده می‌شود؟
- (۱) ارهاص
 - (۲) صرفه
 - (۳) کرامت
 - (۴) خرق عادت
- ۵۸- کدام مورد، از شرایط صحت توبه است؟
- (۱) خوف از عذاب
 - (۲) خوف از خداوند
 - (۳) پشیمانی از قبیح به خاطر قبح با امکان معاوده
 - (۴) پشیمانی از قبیح به خاطر قبح و عزم بر ترک بازگشت
- ۵۹- شبهه براهمه در باب نبوت، دقیقاً بر کدام مسئله کلامی این حوزه وارد شده است؟
- (۱) حسن بعثت
 - (۲) وجوب بعثت
 - (۳) وجوب عصمت
 - (۴) طریق معرفت صدق نبی
- ۶۰- طبق شرح علامه حلی، عبارت «و لانتفائهما مطلقاً لو ثبتا شرعاً» بر چه امری دلالت دارد؟
- (۱) حُسن و قبح، عقلی است.
 - (۲) حُسن و قبح، شرعی است.
 - (۳) حُسن و قبح عقلی، مبتنی بر مدح و ذم و انتفاء آن دو است.
 - (۴) حُسن و قبح شرعی، مبتنی بر مدح و ذم و یا انتفاء آن دو است.

ادبیات فارسی:

- ۶۱- معنی «شقاوت - کیاست - مُصیب» به ترتیب، کدام است؟
 (۱) سعادت - تیزهوشی - رویداد
 (۲) سعادت - دانایی - دشمنی
 (۳) بدبختی - زیرکی - درستکار
 (۴) سنگدلی - دانایی - اندوه و ملال
- ۶۲- معنی واژه مشخص شده در کدام عبارت، نادرست است؟
 (۱) اگر چه مبتدی نبوده‌ام، مُعْتَدی هستم. (ستمکار)
 (۲) از سر حقد و آزار چنان برنتوان خاست. (عداوت)
 (۳) همیشه جانب عفو من اتباع را ممهد بوده است. (مشخص کننده)
 (۴) کمال حسرت و ضجرت او به چشم خرد می‌توانم دید. (دلتنگی)
- ۶۳- در کدام گروه واژه، «غلط املائی» وجود دارد؟
 (۱) بذل جهد - توقّع مساعدت - قلیل البضاعه
 (۲) نقد و تنقیح - ضعف دواعی - غور و تفحص
 (۳) پاداش جزیل - مضحکه و استهزاء - بر سبیل اعتذار
 (۴) تقلیل متاع - اراجیف لاطائلات - حضوظ و لذایذ
- ۶۴- در متن زیر چند «غلط املائی» یافت می‌شود؟
 «وزیر گفت: هر آن چه از اوامر و نواهی فرمودی از سر تعلّلات درونی و فراست بود و زبده کلمات با فصاحت و عمده قواعد بلاغت فرمان پذیرم. امید است که این زمین منشأ لعالی دولت تازه و سعادت‌نی نو باشد و از علامات قبض و بسط شاه صفاتی چند بر تو شمارم تا مراقب خطرات و مواظب اوقات باشی که از آن حذر باید کرد.»
 (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار
- ۶۵- متن زیر، معرف کدام شخصیت ادبی است؟
 «از شعرای مشهور سبک هندی است. او را به سبب سرودن غزل‌های خیال‌انگیز و به کار بردن مضمون‌های بدیع و گاه دور از ذهن می‌شناسیم. ویژگی عمده شعر وی، مضمون‌های پیچیده و استعاره‌های رنگین، خیال‌انگیز و سرشار از ابهام است.»
 (۱) بیدل دهلوی (۲) صائب تبریزی (۳) کلیم کاشانی (۴) محتشم کاشانی
- ۶۶- «بیشه محبت»، متعلّق به کدام مکتب ادبی است و نویسنده آن چه کسی است؟
 (۱) سمبولیسم - پل والری
 (۲) رئالیسم - آندره برتون
 (۳) رمانتیسم - شارل بودلر
 (۴) ناتورالیسم - تی. اس. الیوت
- ۶۷- در بیت زیر، چند «استعاره» یافت می‌شود؟
 «ژاله از نرگس فرو بارید و گل را آب داد
 وز تگرگ نازپرور مالش عناب داد»
 (۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش
- ۶۸- آرایه‌های بیت زیر، کدام‌اند؟
 «نام شکر نبرم پیش عقیق تو که خسرو
 با وجود لب شیرین به شکر باز نماند»
 (۱) ایهام تناسب - تضاد
 (۲) ایهام - استعاره
 (۳) حسن تعلیل - تضاد
 (۴) کنایه - اسلوب معادله
- ۶۹- مفهوم کدام بیت، با سایر ابیات تفاوت دارد؟
 (۱) از بر صیدافکنی آهوی سرمستی رمید
 (۲) در فغان دیدم خوش‌الحان بلبل‌ی چون محتشم
 (۳) سرو را بر طرف جو آورد در جنبش نسیم
 (۴) غنچه را لبسته دیدم با وجود صد زبان
- اجتناب رغبت‌افزازی توام آمد به یاد
 عندلیب گلشن کوی توام آمد به یاد
 جلوه‌های قد دل جوی توام آمد به یاد
 معجز لعل سخن‌گوی توام آمد به یاد

۷۰- بیت زیر با همه ابیات، «تقابل» مفهومی دارد؛ به جز

- «در خموشی جوهر مردم نمی‌گردد عیان»
 (۱) از خموشی جوهر مقصود می‌آید به دست
 (۲) ز خامشی دهن غنچه پر ز زر شده است
 (۳) زیان‌هایی که از راه سخن دیدی اگر گویی
 (۴) غواص تا دم می‌زند جوهر نمی‌آید به دست
- رتبه جوهر چه سان گردد هویدا در صدف»
 هیچ غواصی نکرد آن کس که پاس دم نداشت
 سکوت جایزه دارد چرا نمی‌گیری
 دلا همچون جرس باید که دائم در سخن باشی
 گوهرشناس ار کس بود خاموشی از گفتار به

۷۱- مفهوم کدام بیت، با بیت زیر یکسان است؟

- «تا نزنند بر سرم دست اجل آستین»
 (۱) با چنین عمری که ما بر حال خود درمانده‌ایم
 (۲) از بنا گوشه‌ای که خود خط شبابم می‌نوشت
 (۳) هر که با شاهد گلروی به خلوت بنشست
 (۴) مگر به تیغ اجل خیمه برکنم ورنه
- کیست که برگردم روی از این آستان»
 کس نمی‌داند چه می‌خواهد اجل از جان ما
 پیک پیری می‌دهد در گوش پیغام اجل
 نتواند ز سر راه ملامت برخاست
 رمیدن از در دولت نه رسم و راه من است

۷۲- کدام عبارت، نیاز به ویرایش دارد؟

- (۱) ادب پارسی به دریای بیکرانی مانند است و ما به اطفال بازیگوش در ساحل این دریای بیکران.
 (۲) برای دیدار شما ساعت دو بعدازظهر به اصفهان خواهیم آمد و نهار را صرف می‌کنیم.
 (۳) آشنا کردن آیندگان با اندیشمندان ایران زمین امری ضروری و اجتناب‌ناپذیر است.
 (۴) اگر کلام یا سخن عاقلانه‌ای داری، بگو تا گوش شنونده از آن بهره‌مند شود.

۷۳- پسوند «ان» در کدام واژه‌ها، مفهوم «نسبت» دارد؟

- (۱) بهاران - خندان
 (۲) خاوران - هراسان
 (۳) کاویان - بابکان
 (۴) کوهان - بامدادان

۷۴- بیت زیر از چند جمله تشکیل شده است؟

- گفت مست: «ای محتسب بگذار و رو از برهنه کی توان بردن گرو»
 (۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش

۷۵- نقش قسمت‌های مشخص شده به ترتیب، در همه عبارات کاملاً درست است؛ به جز

- (۱) بهمن پسر همسایه توی حیاط خودشان دور باغچه می‌گشت (بدل - مضاف‌الیه)
 (۲) چهارزانو مثل آدم‌های بزرگ با ادب و اخم کرده، روی قالیچه نشستند (قید - متمم)
 (۳) سیروس برادر بزرگ بهمن، خود را بعد از پدر مرد خانه حساب می‌کرد (مفعول - مسند)
 (۴) همه چیز مهمان‌بازی‌شان رو به راه شد. یک قالیچه زیر سایه درخت پهن کردند (مفعول - مسند)

فلسفه:

۷۶- نظر علامه طباطبایی (ره) در مورد «نسبت حکمی» چیست؟

- (۱) حکم، هم فعل نفس است و هم جزء قضیه.
 (۲) حکم، فعل نفس است نه جزء قضیه.
 (۳) نسبت حکمی، رابط در قضیه و جزء اصلی آن است.
 (۴) حکم و نسبت حکمی، جزء قضیه‌اند و قضیه سه جزء دارد.

- ۷۷- وجود لغیره، چگونه وجودی است؟
 (۱) رابطی (۲) رابط (۳) ناعتی (۴) مستقل
- ۷۸- در خصوص نیازمندی ماهیت حادث به علت، کدام مورد صحیح است؟
 (۱) امکان، عامل نیازمندی و حدوث، شرط آن است. (۲) حدوث، عامل نیازمندی و امکان، شرط آن است.
 (۳) عامل نیازمندی، امکان است. (۴) عامل نیازمندی، حدوث است.
- ۷۹- علامه طباطبائی(ره)، مطابق با نظریه علوم طبیعی نوین، کدام مورد را نوع عالی می داند؟
 (۱) انرژی (۲) جسم طبیعی (۳) ذرات اتمی (۴) جسم تعلیمی
- ۸۰- واحد به وحدت حقّه، کدام است؟
 (۱) انسان واحد (۲) واحد بالقیاس
 (۳) واحد به اعتبار فی نفسه (۴) ذاتی که عین وحدت است
- ۸۱- کدام مورد، ملک حقیقی است؟
 (۱) تقمّص و تنعل (۲) کون الفرس لزید
 (۳) کون القوی للنفس (۴) احاطة اهاب الحيوان به
- ۸۲- واحد در کدام فرض، مساوق وجود است؟
 (۱) به اعتبار فی نفسه (۲) به اعتبار وحدت تشکیکی
 (۳) به اعتبار قیاس بعض مصادیق بایض (۴) به اعتبار اینکه وحدت از معانی انتزاعی عقلی باشد.
- ۸۳- رابطه بین تقابل و تضایف، چگونه است؟
 (۱) فالقسم من التضایف هو مصداق التقابل و القسم له هو مفهومه
 (۲) مصداق تقابل از مصادیق تضایف است و مفهوم تضایف از اقسام تقابل
 (۳) مفهوم تقابل از مصادیق تضایف است و مصداق تضایف از اقسام تقابل
 (۴) مطلق تقابل از اقسام تضایف است، بنابراین قسم قسم خودش است
- ۸۴- محمول قضایای فلسفی نسبت به موضوع فلسفه، چگونه هستند؟
 (۱) منحصراً مساوی (۲) معمولاً مساوی یا اعم
 (۳) ضرورتاً مساوی یا اعم (۴) ضرورتاً مساوی یا اخص
- ۸۵- رابطه بین وحدت و کثرت، چگونه است؟
 (۱) تشکیکی (۲) تقابل ذاتی (۳) اختلاف ذاتی (۴) حقیقت و رقیقت
- ۸۶- کدام مورد، منطبق با عالم مثال است؟
 (۱) هو بعد العالم العقل و العالم المادی، مجرد عن الماده و آثارها و فيه الصور المثالية
 (۲) هو عين الخيال المتصل، قائم بالنفوس الجزئیه المتخیله و فيه صور جزافیه و دعابات المتخیله
 (۳) هو متوسطه بین العالم العقل و العالم المادی، مجرد عن الماده دون آثارها و فيه امثله الصور الجوهرية
 (۴) هو عين الخيال المنفصل، قائم بنفسه، مستقل عن النفوس الجزئیه و فيه صور جزافیه و دعابات المتخیله
- ۸۷- فرض قدیم زمانی بودن «زمان»، مستلزم چه چیزی است؟
 (۱) زمان همان خدا خواهد بود.
 (۲) یا زمان، خداست و یا عالم قدیم است.
 (۳) زمان، منتزع از واجب الوجود و مستلزم تغییر در ذات واجب است.
 (۴) زمان نه واجب باشد و نه معلول واجب، بلکه امر اعتباری صرف خواهد بود.

۸۸- کدام مورد در ارتباط موجود متغیر به ثابت یا حادث به قدیم، درست است؟

(۱) الجاعل الثابت جعل التغير في الشيء

(۲) الجاعل الثابت جعل الحركة في الشيء

(۳) الجاعل الثابت جعل وجود الشيء وجوداً متجدداً متغيراً

(۴) الجاعل الثابت جعل الوجود بجعل ما هو في ذاته متجدد متغير

۸۹- طبق نظر علامه طباطبایی (ره)، «اراده و کلام» در زمره کدام دسته از اوصاف اند؟

(۱) هر دو، صفت فعل هستند.

(۲) هر دو، صفت ذات هستند.

(۳) اولی، از صفات ذات و دومی، صفت فعل است.

(۴) اولی صفت فعل و دومی، صفت ذات است.

۹۰- ارتباط بین «انسان کلی عقلی» و «افراد انسان مادی» از نظر ملاصدرا، چگونه است؟

(۱) تشابه

(۲) حمل اولی

(۳) حمل شایع

(۴) حمل حقیقت و رقیقت

منطق:

۹۱- کدام یک، نادرست است؟

(۱) ظن از اقسام تصدیق نیست.

(۲) تصدیق به دو قسم یقین و ظن تقسیم می شود.

(۳) شک و وهم، از اقسام تصدیق نیستند.

(۴) متعلق تصدیق نسبت در جمله خبری است.

۹۲- تقابل جهل مرکب و علم، چه نوع تقابلی است؟

(۱) تضاد

(۲) تضایف

(۳) تناقض

(۴) عدم و ملکه

۹۳- نقض محمول قضیه «بعضی دروغگوها دزد هستند»، کدام است؟

(۱) برخی دروغگوها دزد نیستند.

(۲) هر دروغگویی غیردزد است.

(۳) هیچ دروغگویی غیردزد نیست.

(۴) برخی دروغگوها غیردزد نیستند.

۹۴- عکس مستوی قضیه «هر نامسلمان بی سعادتمند است»، کدام است؟

(۱) برخی بی سعادتمندان نامسلمانند.

(۲) برخی سعادتمندان مسلمان اند.

(۳) برخی سعادتمندان مسلمان نیستند.

(۴) هیچ بی سعادتمندی نامسلمان نیست.

۹۵- عکس نقیض موافق قضیه «همواره اگر خورشید طلوع کند، روز موجود خواهد بود»، کدام است؟

(۱) گاهی اگر روز موجود باشد، خورشید طلوع کرده است.

(۲) گاهی اگر روز موجود نباشد، خورشید طلوع نکرده است.

(۳) همواره اگر روز موجود نباشد، خورشید طلوع نخواهد کرد.

(۴) هیچگاه چنین نیست که اگر روز موجود نباشد، خورشید طلوع کرده باشد.

۹۶- کذب نتیجه، نشانگر چیست؟

(۱) کذب مقدمات

(۲) عدم صحت صوری قیاس

(۳) هم کذب مقدمات و هم عدم صحت صوری قیاس

(۴) یا کذب مقدمات یا عدم صحت صوری به نحو مانعة الخلو

- ۹۷- نتیجه قیاس زیر، کدام است؟
 - برخی طلاها معدنی هستند.
 - هیچ طلایی آهن نیست.
 (۱) هر آهنی معدنی است.
 (۳) برخی معدنی‌ها آهن نیستند.
 (۲) همه معدنی‌ها آهن‌اند.
 (۴) هیچ معدنی آهن نیست.
- ۹۸- در مورد شکل چهارم قیاس، کدام درست نیست؟
 (۱) ارسطو از آن سخنی به میان نیاورده است.
 (۳) منطق‌دانان متأخر از آن سخن گفته‌اند.
 (۲) در مورد شرایط انتاج آن، اختلافی نیست.
 (۴) به جالینوس طبیب منسوب است.
- ۹۹- کدام ادعا در مورد ضرب زیر، درست است؟
 - صغری: برخی دزدی‌ها درست نیست.
 - کبری: هر دزدی‌ای مخفیانه است.
 (۱) عقیم است، چون کبری کلیه است.
 (۳) منتج است. - برخی مخفیانه‌ها درست نیست.
 (۲) عقیم است، چون صغرا موجب نیست.
 (۴) منتج است. - برخی درست‌ها مخفیانه نیست.
- ۱۰۰- در کدام قیاس، نتیجه یا نقیض آن به‌طور کامل در یک مقدمه حضور دارد؟
 (۱) استثنایی (۲) مساوات (۳) مفصول (۴) موصول
- ۱۰۱- در مورد ضرب زیر، چه می‌توان گفت؟
 - هر عددی یا زوج است یا فرد.
 - چهار، عدد است.
 (۱) اقترانی عقیم است.
 (۳) استثنایی منفصله عقیم است.
 (۲) اقترانی منتج است.
 (۴) استثنایی منفصله حقیقیه است.
- ۱۰۲- نتیجه منطقی استقرای ناقص، چگونه است؟
 (۱) قطعی (۲) یقینی
 (۳) ظنی و احتمالی (۴) گاهی یقینی و گاهی ظنی
- ۱۰۳- نتیجه قیاسی در شکل دوم نمی‌تواند صغرای قیاسی کدام‌یک از شکل‌های زیر باشد؟
 (۱) اول و دوم (۲) اول و سوم
 (۳) دوم و چهارم (۴) سوم و چهارم
- ۱۰۴- قیاس زیر، چه نوع قیاسی است؟
 - علی شیعیه است.
 - هر شیعیه مسلمان است.
 - هر مسلمان موحد است.
 - پس علی موحد است.
 (۱) خلف (۲) مساوات (۳) موصول (۴) مفصول
- ۱۰۵- در عبارت زیر، چه مغالطه‌ای وجود دارد؟
 «با توجه به توصیه اکید اسلام بر ولیمه دادن به مناسبت عروسی، پس باید جشن مفصل و ضیافتی باشکوه در مراسم عروسی برپا کرد.»
 (۱) مدعا و دلیل مباین (۲) مدعا خاص و دلیل عام
 (۳) مدعا عام و دلیل خاص (۴) خلط انگیزه و انگیزه (مدعا)

اطلاعات عمومی:

- ۱۰۶- نابرابری در پراکندگی شهرهای ایران در عرض‌های مختلف جغرافیایی، نشان‌دهنده چیست؟
 (۱) اختلاف ارتفاع مناطق مختلف (۲) تفاوت در ویژگی‌های اقلیمی
 (۳) متفاوت بودن جنس زمین (۴) وضعیت متفاوت معیشت
- ۱۰۷- کدام شاعر معاصر، شیفته حافظ بود و دو غزل «وداع با حافظ» و «حافظ جاودان» از آثار اوست؟
 (۱) ادیب‌الممالک فراهانی (۲) پروین اعتصامی
 (۳) محمدتقی بهار (۴) محمدحسین شهریار
- ۱۰۸- کدام شخصیت، در اصفهان متولد و در سال ۱۳۳۰ موفق به دریافت کارشناسی الهیات شد و تا دریافت دکترای فلسفه ادامه داد و در مبارزات ملی شدن صنعت نفت، شرکت فعال داشت؟
 (۱) شهید دکتر بهشتی (۲) شهید دکتر باهنر
 (۳) شهید دکتر مفتاح (۴) شهید استاد مطهری
- ۱۰۹- اگر کسی با پولی که خمس و زکات آن داده نشده است، لباس یا ساختمانی بخرد و در آن نماز بخواند، حکم نماز او کدام است؟
 (۱) صحیح (۲) جایز (۳) مکروه (۴) باطل
- ۱۱۰- یادگیری مسائلی که انسان غالباً به آنها احتیاج دارد، چه حکمی دارد؟
 (۱) واجب است. (۲) مستحب است.
 (۳) احتیاط واجب است. (۴) احتیاط مستحب است.
- ۱۱۱- مهم‌ترین وظیفه فرزندان نسبت به والدین خود، بدون قید و شرط، کدام است؟
 (۱) اطاعت کردن (۲) اجازه گرفتن (۳) احسان کردن (۴) نفقه پرداختن
- ۱۱۲- کدام ماده غذایی، «غنی از آهن با کیفیت بالا» است؟
 (۱) اسفناج (۲) عدس (۳) جگر (۴) لوبیا
- ۱۱۳- «شهید رضا دستواره» و «شهید مهدی باکری»، به ترتیب، در کدام عملیات به شهادت رسیدند؟
 (۱) کربلای ۱ - بدر (۲) بدر - خیبر
 (۳) والفجر ۱ - والفجر ۸ (۴) طلائیه - خیبر
- ۱۱۴- در کدام سبک تصمیم‌گیری، فرد به‌صورت ناگهانی و بدون محاسبه تصمیم می‌گیرد و بلافاصله با پشیمانی مواجه می‌شود؟
 (۱) احساسی (۲) اجتنابی (۳) تکانشی (۴) وابسته
- ۱۱۵- کدام مورد، عنوان مناسبی برای متن زیر است؟
 «زمین‌های وسیع کشاورزی که به تولید یک محصول خاص اختصاص دارد و این محصولات برای صادرات و عرضه به بازارهای فروش جهانی تولید می‌شوند.»
 (۱) های‌تک (۲) پلانتیشن (۳) کشت‌و صنعت (۴) کشت غله تجاری
- ۱۱۶- کدام مورد، توضیح مناسبی برای «دیوان برید» است؟
 (۱) نام دیگر آن، «دیوان توسل» بود و نگارش و ارسال نامه‌های حکومتی به سراسر قلمرو اسلامی را بر عهده داشت.
 (۲) وظیفه این دیوان، خبررسانی، انتقال فرمان‌های حکومتی و جمع‌آوری اخبار و ارسال آنها به مرکز خلافت بود.
 (۳) وظیفه این دیوان، سرشماری کسانی بود که در جنگ‌ها شرکت می‌کردند تا بتوانند سهم هریک را بدهند.
 (۴) در این دیوان، مقدار خراج مربوط به هر قطعه زمین براساس مساحت و میزان مرغوبیت آن ثبت می‌شد.

- ۱۱۷- نابغه بزرگ سده سیزدهم هجری و مبتکر روش‌هایی دقیق در فقه و اصول فقه، چه کسی بود؟
 (۱) علامه بحرالعلوم (۲) آیت‌الله وحید بهبهانی
 (۳) شیخ جعفر کاشف‌الغطاء (۴) شیخ مرتضی انصاری
- ۱۱۸- اختلال روانی «فوبیا» و «اسکیزوفرنی»، به ترتیب، مربوط به کدام نوع بیماری روانی هستند؟
 (۱) روان‌نژندی - روان‌پریشی (۲) روان‌نژندی - اختلال شخصیت
 (۳) روان‌تنی - اختلال شخصیت (۴) روان‌تنی - روان‌پریشی
- ۱۱۹- اموالی که زکات به‌عنوان یک اتفاق واجب به آن تعلق می‌گیرد، در کدام مورد آمده است؟
 (۱) سکه‌ها - دام‌ها - غلات (۲) سکه‌ها - منفعت کسب‌وکار - غلات
 (۳) غنائم - منفعت کسب‌وکار - معادن (۴) غنائم - گنج - معادن
- ۱۲۰- در کدام بیماری، شکل غیرعادی قرینه موجب تاری دید می‌شود؟
 (۱) پیرچشمی (۲) دوربینی (۳) نزدیک‌بینی (۴) آستیگماتیسم

تاریخ اسلام:

- ۱۲۱- دفاع همه‌جانبه سیاسی و نظامی مردم یثرب از رسول خدا(ص)، جزو مفاد کدام بیعت بود؟
 (۱) رضوان (۲) غزوه بدر (۳) عقبه اول (۴) عقبه دوم
- ۱۲۲- حروریه، پیشگام کدام جریان فکری - سیاسی در سده نخست هجری بود؟
 (۱) خوارج (۲) عثمانیه (۳) کیسانیه (۴) مرجئه
- ۱۲۳- سهم کدام یک از گروه‌های قومی در دوره عباسیان، به ترتیب، در زمینه‌های دیوان‌سالاری، جنگاوری و حکمرانی، بیشتر بوده است؟
 (۱) ایرانی - عرب - ترک (۲) ایرانی - ترک - عرب
 (۳) ترک - ایرانی - عرب (۴) عرب - ترک - ایرانی
- ۱۲۴- کدام مورد، درباره صفاریان، درست نیست؟
 (۱) از هرگونه درگیری و جنگ با علویان طبرستان خودداری کردند.
 (۲) هیچگاه با خلفای عباسی کنار نیامدند و به نام آنها خطبه نخواندند.
 (۳) در گسترش اسلام در سرزمین‌های شرقی افغانستان کنونی، سهم بسیار داشتند.
 (۴) نبردهای مداوم با خوارج، موجب شهرت و اعتبار آنان در میان اهل سنت شده بود.
- ۱۲۵- کدام مورد درباره بنیان‌گذار سلسله آل زیار، درست است؟
 (۱) او را دارای تمایلات شیعی و طرفدار فرهنگ ایران پیش از اسلام دانسته‌اند.
 (۲) در سراسر حکومت خود، با امیران سامانی که ولی‌نعمت وی بودند، در صلح و مدارا بود.
 (۳) در همدان و دینور و اصفهان بر سپاه خلیفه پیروز شد و مدتی بغداد را در محاصره گرفت.
 (۴) برای تصرف بغداد و تجدید حکومت پادشاهان ایران پیش از اسلام، خیالات بلندپروازانه داشت.
- ۱۲۶- در جزیره و دیار مضر، چه کسی در مخالفت با مأمون عباسی و حمایت از عرب‌ها سر به شورش برداشت؟
 (۱) ابراهیم بن موسی بن جعفر (۲) سری بن منصور شیبانی
 (۳) نصر بن شیبث عقیلی (۴) محمد بن ابراهیم مشهور به ابن طباطبا
- ۱۲۷- وقایع زیر به ترتیب، در دوره کدام خلفای عباسی رخ داد؟
 تأسیس حکومت سامانیان - شورش صاحب‌الشامه
 (۱) معتصم - واثق (۲) مکتفی - مقتدر (۳) معتمد - مقتدر (۴) معتضد - مکتفی

۱۲۸- کدام مورد، از دلایل انتخاب خراسان به عنوان مرکز دعوت عباسیان نیست؟

- (۱) حضور مخالفان امویان، به ویژه موالی ناراضی در خراسان
- (۲) عدم حضور عرب‌ها در خراسان و سهولت پیشبرد دعوت
- (۳) حضور افراد بانفوذ و قدرتمند و دیوان‌سالار ایرانی در خراسان
- (۴) علاقه مردم خراسان به اهل بیت پیامبر(ص) و حضور شماری از شیعیان در آنجا

۱۲۹- برکیارق سلجوقی بر چه مناطقی حکمرانی داشت؟

- (۱) ماوراءالنهر (۲) آذربایجان (۳) عراق عجم و عرب (۴) خراسان

۱۳۰- نخستین شهر مصر که فاتحان مسلمان تسخیر کردند، کدام بود؟

- (۱) اسکندریه (۲) فیوم (۳) دمياط (۴) فرما

۱۳۱- شهرهای هرات و سمرقند، به ترتیب، در دوره حکمرانی کدام امرای تیموری، به رونق و شکوفایی علمی و اقتصادی رسیدند؟

- (۱) تیمور - الغبیک (۲) تیمور - عبداللطیف
- (۳) شاهرخ - الغبیک (۴) شاهرخ - عبداللطیف

۱۳۲- کدام سلسله مغولی، در فترت میان ایلخانان و تیموریان، حدود صد سال بر بخش‌هایی از ایران و عراق حکومت کرد؟

- (۱) آل اینجو (۲) آل کرت (۳) آل چوپان (۴) آل جلایر

۱۳۳- کدام فاتح مغرب، پس از تکمیل فتح افریقیه و مغرب، تشکیلات اداری آنجا را سامان‌دهی کرد؟

- (۱) زهیر بن قیس (۲) عقبه بن نافع (۳) موسی بن نصیر (۴) حسان بن نعمان

۱۳۴- اورخان، دومین امیر عثمانی، پس از روی کار آمدن، کدام شهر مهم را تصرف کرد و آن را به عنوان مرکز حکومت برگزید؟

- (۱) اسکی شهیر (۲) بروسه (۳) سگوت (۴) قره‌سی
- (۱) دیوان بیگی (۲) رئیس نظمیه (۳) کلانتر (۴) محتسب

تاریخ معاصر:

۱۳۶- تشکیل شورای انقلاب از طرف امام خمینی(ره)، در چه تاریخی در سال ۱۳۵۷ انجام شد؟

- (۱) ۲۲ آذر (۲) ۲۲ دی (۳) ۲۲ بهمن (۴) ۱۲ بهمن

۱۳۷- قبل از تأسیس ساواک در فاصله زمانی کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ تا سال ۱۳۳۵، وظایف اطلاعاتی و امنیتی توسط کدام بخش انجام می‌شد؟

- (۱) شهربانی (۲) رکن دوم ارتش (۳) گارد شاهنشاهی (۴) فرمانداری نظامی

۱۳۸- مهم‌ترین شرط و خواسته علی‌امینی برای پذیرش سمت نخست‌وزیری، کدام بود؟

- (۱) انحلال دومین مجلس سنا (۲) انحلال مجلس شورای ملی بیستم
- (۳) اجرای قانون معروف به «از کجا آورده‌ای» (۴) انحلال دو حزب دولتی ایران نوین و رستاخیز

۱۳۹- نمایندگی ایران در قرارداد ارزنةالروم را چه کسی عهده‌دار بود؟

- (۱) محمدعلی میرزا دولت‌شاه (۲) محمدصادق وقایع‌نگار
- (۳) میرزا تقی‌خان فراهانی (۴) میرزا ابوالقاسم قائم‌مقام

۱۴۰- دفتر تنظیمات، اثر چه کسی است؟

- (۱) آخوندزاده (۲) ملک‌خان (۳) امین‌الدوله (۴) مستشارالدوله

- ۱۴۱- به نظر جان فوران، در جریان انقلاب مشروطه، در کدام ایالت، دهقانان عملاً به جنبش مشروطه پیوستند؟
 (۱) اصفهان (۲) تهران (۳) شیراز (۴) گیلان
- ۱۴۲- کدام شخصیت مذهبی، با درخواست مجادله هنری مارتین مخالفت نمود؟
 (۱) میرزای قمی (۲) ملاعلی نوری
 (۳) ملا احمد نراقی (۴) ملا محمد رضا همدانی
- ۱۴۳- اولین بار، در زمان کدام شاه قاجار، برای دریافت نامه‌های پادشاهان و سفرای خارجی و پاسخ به آنها، دفتری در دربار ایجاد شد و مسئولیت آن بر عهده چه کسی بود؟
 (۱) محمدشاه - میرزا قلی خان نوایی (۲) فتحعلی شاه - میرزا قلی خان نوایی
 (۳) محمدشاه - میرزا ابوالحسن خان شیرازی (۴) فتحعلی شاه - میرزا ابوالحسن خان شیرازی
- ۱۴۴- «جبهه ملی سوم» در چه سالی شکل گرفت؟
 (۱) ۱۳۴۰ (۲) ۱۳۴۴ (۳) ۱۳۵۰ (۴) ۱۳۵۴
- ۱۴۵- هسته پنج نفره اولیه شورای انقلاب، شامل چه کسانی بود؟
 (۱) مطهری - بهشتی - طالقانی - رفسنجانی - بازرگان
 (۲) مطهری - طالقانی - بهشتی - باهنر - رفسنجانی
 (۳) مطهری - بهشتی - رفسنجانی - موسوی اردبیلی - باهنر
 (۴) مطهری - طالقانی - بهشتی - رفسنجانی - موسوی اردبیلی
- ۱۴۶- جمله «هر کجا ملت است، همانجا مجلس است»، از سوی کدام شخصیت ایرانی معاصر بیان شده است؟
 (۱) احمد قوام (۲) آیت الله مدرس (۳) شهید بهشتی (۴) محمد مصدق
- ۱۴۷- در جریان جنبش تنباکو، کدام روحانی با واگذاری انحصاری تنباکو به تالبوت موافق بود و در مسجد در حضور مردم قلیان کشید؟
 (۱) آقا نجفی (۲) میرزا حسن شیرازی
 (۳) سید عبدالله بهبهانی (۴) سید جمال الدین اسدآبادی
- ۱۴۸- عبارت زیر درباره ساختار اقتصادی و اجتماعی ایران قبل از انقلاب اسلامی، از کیست؟
 «بخش اعظم درآمد نفت در زمینه‌های مؤلف سرمایه‌گذاری شد، رشد و توسعه قابل توجهی پدید آمد و در واقع یک انقلاب صنعتی کوچک در کشور به وقوع پیوست»
 (۱) پرواند آبراهامیان (۲) احمد اشرف (۳) نیکی کدی (۴) پاتریک کلاوسون
- ۱۴۹- اولین مدرسه کشیشان آمریکایی، در زمان کدام پادشاه قاجار و در کدام شهر ایران ساخته شد؟
 (۱) محمدشاه - ارومیه (۲) محمدشاه - تبریز
 (۳) ناصرالدین شاه - ارومیه (۴) ناصرالدین شاه - تبریز
- ۱۵۰- جدایی بحرین از ایران، در چه سالی و در زمان کدام نخست‌وزیر صورت گرفت؟
 (۱) ۱۳۴۰ - اسدالله علم (۲) ۱۳۴۹ - اسدالله علم
 (۳) ۱۳۴۰ - امیرعباس هویدا (۴) ۱۳۴۹ - امیرعباس هویدا

اصول:

- ۱۵۱- بنابر نظر علامه مظفر؛ کدام یک از علو و استعلاء در آمر، شرط است؟
 (۱) فقط علو لازم است. (۲) علو و استعلاء هر دو لازم است.
 (۳) یکی از آن دو کافی است. (۴) هیچ یک از آن دو لازم نیست.

۱۵۲- اگر دلیل خاصی بعد از دلیل عام وارد شود، حکم آن بنابر نظر علامه مظفر کدام است؟

- (۱) تخصیص است مطلقاً.
- (۲) اگر زمان ورود دلیل خاص معلوم باشد، تخصیص و اگر مجهول باشد، نسخ است.
- (۳) اگر قبل از وقت حاجت وارد شود، تخصیص و اگر بعد از وقت حاجت باشد، نسخ است.
- (۴) اگر قبل از وقت حاجت وارد شده باشد، نسخ و اگر بعد از وقت حاجت باشد، تخصیص است.

۱۵۳- قول اخباریان در حجّیت ظواهر الفاظ، کدام است؟

- (۱) ظواهر آیات قرآن و روایات، حجت نیست.
 - (۲) همه ظواهر الفاظ، به غیر از ظواهر آیات قرآن، حجت است.
 - (۳) ظواهر آیات قرآن از باب اعجاز پیامبر اکرم (ص) حجت است، ولی ظواهر روایات حجت نیست.
 - (۴) ظواهر آیات قرآن تنها در صورت عدم تعارض با امارات دیگر، حجت است، ولی ظواهر روایات، حجت است.
- ۱۵۴- در صورتی که دلالتی عرفاً مقصود متکلم باشد و صدق کلام یا صحتش متوقف بر آن باشد، کدام دلالت حاصل می‌شود؟

- (۱) ایماء (۲) اشاره (۳) اقتضاء (۴) تنبیه

۱۵۵- نظر علامه مظفر در خصوص مفهوم غایه، کدام است؟

- (۱) اگر غایت، قید موضوع و محمول باشد، مفهوم دارد.
 - (۲) غایت، تنها در صورتی که قید موضوع باشد، مفهوم دارد.
 - (۳) اگر قرینه‌ای نباشد، غایت ظهور در قید حکم بودن و ثبوت مفهوم دارد.
 - (۴) غایت به‌خودی‌خود، دلالت بر مفهوم ندارد و تابع قرائن در کلام است.
- ۱۵۶- در صورت تعدد شرط و وحدت جزا، قاعده اولیه و ثانویه در مسئله تداخل اسباب به ترتیب کدام است؟

- (۱) تداخل - تداخل (۲) تداخل - عدم تداخل
- (۳) عدم تداخل - عدم تداخل (۴) عدم تداخل - تداخل

۱۵۷- دلالت جمله شرطیه بر ملازمه شرط و جزا، ترتب و انحصار شرط برای ثبوت مفهوم به ترتیب بنابر چه اساسی است؟

- (۱) اطلاق - تبادر - تبادر (۲) اطلاق - تبادر - اطلاق
- (۳) تبادر - اطلاق - تبادر (۴) تبادر - تبادر - اطلاق

۱۵۸- هل یسری اجمال المخصّص الی العام فی الشبهة المصداقيه؟

- (۱) یسری فی المخصّص المنفصل فقط
- (۲) یسری فی المخصّص المتصل فقط
- (۳) لایسری مطلقاً فی المخصّص المتصل و المنفصل الا إذا كان المخصّص لیباً
- (۴) یسری مطلقاً فی المخصّص المتصل و المنفصل الا إذا كان المخصّص لیباً

۱۵۹- نظر شیخ انصاری و علامه مظفر در حجّیت استصحاب، به ترتیب، کدام است؟

- (۱) تفصیل بین شبهه حکمیه و موضوعیه - حجّیت مطلقاً
- (۲) تفصیل بین شک در مقتضی و رافع - حجّیت مطلقاً
- (۳) حجّیت مطلقاً - تفصیل بین شک در مقتضی و رافع
- (۴) حجّیت مطلقاً - حجّیت مطلقاً

۱۶۰- بنا بر نظر علامه مظفر کدام دسته از اخبار، بر حجّیت خبر واحد دلالت دارند؟

- (۱) آحاد ثقات (۲) متواتر اجمالی (۳) متواتر معنوی (۴) متواتر لفظی

۱۶۱- تقدیم دلیل حجّیت امارات بر ادله اصول عملیه عقلیه، بنابر نظر علامه مظفر، کدام مورد است؟

- (۱) ورود (۲) حکومت (۳) تخصیص (۴) تخصّص

۱۶۲- نظر علامه مظفر در خصوص تعادل متزاحمین و تعادل متعارضین، به ترتیب، کدام است؟

- (۱) تخییر - تساقط
(۲) تخییر - توقف
(۳) تساقط - تخییر
(۴) تساقط - توقف

۱۶۳- اگر شک در این باشد که همزمان با فوت فرزند یکی از بستگان، آیا فرزند دیگری برای او به دنیا آمده است یا نه و موضوع دارای اثر شرعی باشد، این شک مجرای چه استصحابی است و حکم جریان آن چیست؟

- (۱) کلی قسم اول - جاری می‌شود.
(۲) کلی قسم دوم - جاری می‌شود.
(۳) کلی قسم سوم - جاری نمی‌شود.
(۴) کلی قسم دوم - جاری نمی‌شود.

۱۶۴- کدام شهرت جابر ضعف سند روایت است؟

- (۱) روایی
(۲) عملی قدما
(۳) فتوایی
(۴) عملی قدما و متأخرین

۱۶۵- اجماع محصل، به منزله کدام خبر و چگونه دلیلی است؟

- (۱) واحد - لَبّی
(۲) متواتر - لفظی
(۳) واحد - لفظی
(۴) متواتر - لَبّی

اخلاق و تربیت اسلامی:

۱۶۶- آیه شریفه ﴿و لا یجرمنکم شان قوم علی ان لا تعدلوا اعدلوا هو اقرب للتقوی﴾، بیانگر کدام مفهوم است؟

- (۱) انسان دوستی
(۲) حُسن معاشرت
(۳) عدل عمومی
(۴) هدایت خاص

۱۶۷- کدام بیت در مسیر تبیین سخن امام علی (ع) که می‌فرماید «رُبَّ جاهلٍ نجاه جهله»، قابل ارائه است؟

- (۱) ای شهان کشتیم ما خصم برون ماند خصمی زو بتر اندر درون
(۲) بد گهر را علم و فن آموختن دادن تیغ است دست راهزن
(۳) برو گرد ذلت ز دامن بشوی که ناگه ز بالا ببندند جوی
(۴) قرب نی بالا نه پستی جستن است قرب حق از حبس هستی رستنت

۱۶۸- اولین منزل از منازل انسانیت چیست و مانع بزرگ این منزل، کدام است؟

- (۱) عزم و اراده - طول امل که موجب فراموشی آخرت است.
(۲) عزم و اراده - حب دنیا که موجب تسلط هوی نفس می‌شود.
(۳) یقظه و بیداری - طول امل که موجب فراموشی آخرت است.
(۴) یقظه و بیداری - حب دنیا که موجب تسلط هوی نفس می‌شود.

۱۶۹- پیدایش ملکه تقوا چگونه امکان‌پذیر است و آیه شریفه ﴿فاتقوا الله حق تقاته﴾، ناظر بر کدام مرتبه تقوا است؟

- (۱) خویشنداری و اجتناب از لذات دنیایی - تقوای قلب
(۲) خویشنداری و اجتناب از لذات دنیایی - کامل‌ترین مرحله
(۳) ایمان به خدا و خوف از مقام ربوبی - تقوای قلب
(۴) ایمان به خدا و خوف از مقام ربوبی - کامل‌ترین مرحله

۱۷۰- با توجه به آیه شریفه ﴿لا اکراه فی الدین...﴾، در چه صورتی در دین، هیچ‌گونه اجبار و اکراهی نیست؟

- (۱) آگاهی در مسیر کمال و سعادت
(۲) تبیین راه درست از راه انحرافی
(۳) شناخت ابعاد توحید و شرک
(۴) شناخت خیر و شر در عالم

۱۷۱- با توجه به اینکه «میان ایمان و عمل صالح ارتباط تنگاتنگی وجود دارد؛ هرچند از لحاظ مفهوم متمایزند»، قرآن کریم درباره کسانی که به لوازم عملی ایمان پایبند نیستند، چه می‌فرماید؟

(۱) ﴿هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا﴾

(۲) ﴿قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا﴾

(۳) ﴿وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفِرْ﴾

(۴) ﴿أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ﴾

۱۷۲- کدام راهبرد تربیتی اسلام با روح و احساس و گرایش‌های فطری و معنوی مخاطب سروکار دارد و قرآن کریم ما را در این رابطه، به چه امری توجه می‌دهد؟

(۱) حکمت - ﴿ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ﴾ (۲) حکمت - ﴿يَعْظُمُ لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾

(۳) موعظه - ﴿يَعْظُمُ لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾ (۴) موعظه - ﴿ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ﴾

۱۷۳- احیاگر شخصیت و هدایت واقعی انسانی چیست و کدام آیه شریفه گویای آن است؟

(۱) پرورش روح - ﴿قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّيْهَا وَ قَدْ خَابَ مَنْ دَسَّهَا﴾

(۲) پرورش روح - ﴿وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا﴾

(۳) فضایل اخلاقی - ﴿وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا﴾

(۴) فضایل اخلاقی - ﴿قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّيْهَا وَ قَدْ خَابَ مَنْ دَسَّهَا﴾

۱۷۴- «رعایت حجاب از سوی زنان، مانع تعرض افراد بی‌بندوبار به زنان عفیف می‌شود»، پیام کدام آیه شریفه حاکی از این موضوع است؟

(۱) ﴿يَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَ لَا يَبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا﴾

(۲) ﴿قُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ﴾

(۳) ﴿ذَلِكِ ادْنَىٰ أَنْ يَعْرِفْنَ فَلَا يُؤْذِينَ﴾

(۴) ﴿وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ﴾

۱۷۵- در بررسی شرایط و آداب اخلاقی نقد، بیت زیر به کدام مورد اشاره دارد؟

«از خدا جوییم توفیق ادب بی‌ادب محروم گشت از لطف رب»

(۱) پرهیز از برجسب زدن (۲) کنار نهادن حب و بغض

(۳) نقد انگیزه به جای انگیزه (۴) لزوم بردباری و نقدپذیری

۱۷۶- در تبیین و توضیح این سخن شریف که می‌فرماید «کونا للظالم خصماً و للمظلوم عوناً»، به کدام مورد می‌توان استناد نمود؟

(۱) برادر که در بند خویش است، نه برادر و نه خویش است.

(۲) دوست را چنان دوست مدار که روزی دشمنت شود و دشمنت را چندان کینه مورز که بود روزی دوست گردد.

(۳) می‌رود از سینه‌ها در سینه‌ها از ره پنهان صلاح و کینه‌ها

(۴) مهر پاکان در میان جان نشان دل مده الّا به مهر دلخوشان

۱۷۷- در حدیث زیر از امیرالمؤمنین (ع)، نشانه‌های چه کسی بیان شده است؟

«يُنْشِطُهُ إِذَا رَأَى النَّاسَ وَ يَكْسَلُ إِذَا كَانَ وَحْدَهُ وَ يُحِبُّ أَنْ يُحَمَدَ فِي جَمِيعِ أُمُورِهِ»

(۱) ریاکار (۲) بخیل (۳) دروغگو (۴) متکبر

۱۷۸- آیه شریفه ﴿فَوَسَّوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَا آدَمُ أَذُتْكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَّيَبْلَى﴾، پس شیطان او را وسوسه کرد. گفت: ای آدم، آیا تو را به درختی راهنمایی کنم که میوه‌اش جاودان است و سلطنتی زوال‌ناپذیر می‌بخشد؟» (طه/۱۲۰)، بر کدام مورد دلالت می‌نماید؟

- (۱) راهنما بودن شیطان
- (۲) حتمی بودن معاد
- (۳) جاودانگی روح انسان
- (۴) مختار بودن انسان

۱۷۹- کدام آیه شریفه، به «بهره‌مندی از رزق و روزی مادی و معنوی برای کسانی که با نیت پاک، قدم در راه حق گذرانند» اشاره دارد؟

- (۱) ﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ﴾
 - (۲) ﴿كَلَّا نَمْدُ هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا﴾
 - (۳) ﴿وَلَوْ كَانَ أَهْلُ الْقُرَى آمَنُوا وَاتَّقُوا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾
 - (۴) ﴿إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ يَسْئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ﴾
- ۱۸۰- قرآن کریم در پاسخ چه کسانی فرموده است: ﴿أَنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يَغْنَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ﴾؟

- (۱) انسان‌های فقیری که بار زندگی خود را بر دوش دیگران نمی‌اندازند.
- (۲) کسانی که به سبب ترس از فقر و مشکلات اقتصادی، از ازدواج خودداری کنند.
- (۳) آنان که کار و تلاش برای تأمین معاش را جدای از عبادت و پرستش نمی‌دانند.
- (۴) افرادی که به سبب ترس از فقر و مشکلات مالی، از انفاق به دیگران خودداری کنند.

تاریخ و تمدن اسلامی:

۱۸۱- کدام مورخ در کتاب خود، از معجزات انبیا سخن نگفته و علت آن از نظر وی چیست؟

- (۱) یعقوبی - با کلام آمیخته است.
- (۲) یعقوبی - فایده تجربی ندارد.
- (۳) مسکویه - فایده تجربی ندارد.
- (۴) مسکویه - با کلام آمیخته است.

۱۸۲- محدثان، بانی کدام مکتب تاریخ‌نگاری در اسلام بودند و دیدگاه آنان چه بود؟

- (۱) عراق - سیاسی
- (۲) مدینه - اسلامی
- (۳) مدینه - کلامی و عقلی
- (۴) عراق - جغرافیایی و تاریخی

۱۸۳- انگیزه و هدف کدام مورخ مسلمان، نشان دادن اشرافیت و سیادت عرب در تاریخ اسلام بود؟

- (۱) ابن جوزی
- (۲) ابن قتیبه
- (۳) بلاذری
- (۴) ابوالفرج اصفهانی

۱۸۴- اصطلاح «صحفی»، ستایش است یا نکوهش و معنی آن چیست؟

- (۱) ستایش - مطالعه کتاب‌ها همراه استاد
- (۲) ستایش - مطالعه و یادگیری مستقیم از کتاب‌ها
- (۳) نکوهش - مطالعه و یادگیری مستقیم از کتاب‌ها
- (۴) نکوهش - مطالعه جمعی دانشجویان از کتاب‌ها با اجازه استاد

۱۸۵- کدام مورد درباره مقصوره، درست است؟

- (۱) نام دیگر ایوان جنوبی یا ایوان قبله است.
- (۲) بخشی از مساجد که در حاشیه شرقی رواق قبله ساخته می‌شد.
- (۳) بنایی کوچک در اطراف محراب که در دوره معاویه، برای جداسازی نمازگزاران از امام جماعت پدید آمد.
- (۴) بنایی کوچک از دوره عبدالملک که در اطراف منبر، برای حفظ جان خطیب از تعرض خوارج پدید آمد.

- ۱۸۶- نخستین شهرهایی که مسلمانان در عراق بنا نهادند، به ترتیب زمان تأسیس کدام‌اند؟
 (۱) بصره - واسط - کوفه - بغداد
 (۲) بصره - کوفه - واسط - بغداد
 (۳) کوفه - بصره - بغداد - واسط
 (۴) کوفه - بصره - واسط - بغداد
- ۱۸۷- نظارت بر قیمت‌ها و اوزان و مقادیر در دوره عباسی، وظیفه کدام منصب بود؟
 (۱) داروغه (۲) شرطه (۳) کلانتر (۴) محتسب
- ۱۸۸- در عهد ممالیک، عنوان ناظر «کبوتران نامه‌بر» چه بود؟
 (۱) برّاج (۲) بریدی (۳) ساعی (۴) نجّاب
- ۱۸۹- اصطلاح «اراضی دیوانی»، ناظر بر کدام قسم از اراضی است؟
 (۱) اقطاعی (۲) خصوصی (۳) حکومتی یا دولتی (۴) سلطنتی یا خالصجات
- ۱۹۰- مفهوم دیوان در زمان خلیفه دوم عمرین خطاب، چه بود؟
 (۱) محل جلوس کاتبان (۲) دفتر اسناد و سجلات خراج (۳) دفتر ثبت و تسجیل مشخصات قبائل (۴) دفتر اسناد و سجلات زکات و صدقات
- ۱۹۱- موقعیت وادی علاق و اهمیت آن در جغرافیای اقتصادی چیست؟
 (۱) بلاد نوبه - تجارت برده (۲) مصر سفلی - تجارت دریایی (۳) مصر علیا - صنعت نساجی (۴) جنوب مصر علیا - معادن طلا
- ۱۹۲- کدام جغرافی‌دان، اثر خود را به احتمال زیاد، بر مبنای صورالاقالیم ابوزید بلخی تدوین کرده است؟
 (۱) ابن حوقل (۲) ابن خردادبه (۳) اصطخری (۴) مقدسی
- ۱۹۳- کدام شهر مغرب، جایگزین قرطاجنه یا کارتاژ قدیم است؟
 (۱) تونس (۲) رقاده (۳) فاس (۴) قیروان
- ۱۹۴- آگاهی‌ها و اطلاعات عرب جاهلی درباره باد و باران و منازل قمر و طلوع و غروب ستارگان، بعدها تحت چه عنوانی تدوین شد؟
 (۱) آثار علوی (۲) علوم طبیعی یا طبیعیات (۳) الانواء یا علم الانواء (۴) تنجیم یا علم احکام نجوم
- ۱۹۵- کدام مورد درباره علی بن عباس اهوازی، نادرست است؟
 (۱) ترجمه لاتینی کتاب طبی او در قرن شانزدهم در لیدن هلند به چاپ رسیده است.
 (۲) کتاب طبی او توسط استفان حکیم، به لاتین ترجمه و از سوی میشل دُ کاپلا شرح داده شده است.
 (۳) اثر معروف او در طب، فردوس الحکمه نام دارد که بخش آخر آن به طب هندی اختصاص یافته است.
 (۴) اثر معروف او کامل الصنعة فی الطب نام دارد که تحت عنوان Liber Regius به لاتین ترجمه شده است.

تاریخ عمومی جهان:

- ۱۹۶- کدام جهانگرد نسبت به سایرین، جامع‌ترین اطلاعات را درباره اوضاع و احوال و آداب و رسوم اقوام و ملل در اختیار ما گذاشته است؟
 (۱) ابن بطوطه (۲) ابوالحسن مسعودی (۳) محمد ادریسی (۴) یاقوت حموی
- ۱۹۷- مهم‌ترین رخداد قرن نوزدهم، کدام است؟
 (۱) انقلاب ۱۸۴۸ فرانسه (۲) ظهور سوسیالیسم علمی (۳) تشکیل جمهوری سوم فرانسه (۴) تشکیل امپراطوری آلمان

- ۱۹۸- «چه‌گوارا»، اصالتاً اهل کدام کشور بود؟
 (۱) آرژانتین (۲) اکوادور (۳) برزیل (۴) کوبا
- ۱۹۹- جنبش سنوسی، در کدام کشور به‌وقوع پیوست؟
 (۱) الجزایر (۲) اندونزی (۳) لیبی (۴) مراکش
- ۲۰۰- در سال ۱۹۶۳ میلادی، با انعقاد «پیمان منع آزمایش‌های هسته‌ای»، کدام کشور عضو شورای امنیت، از امضای آن خودداری کرد؟
 (۱) انگلستان (۲) اتحاد جماهیر شوروی (۳) ایالات متحده آمریکا (۴) فرانسه
- ۲۰۱- چه کسی جنگ جهانی اول را مبارزه در راه دموکراسی نامید؟
 (۱) اورلاندو (۲) لوید جرج (۳) کلمانسو (۴) ویلسون
- ۲۰۲- در قرن نوزدهم، کدام کشور از نظر تعلیم و تربیت از همه عقب‌تر بود؟
 (۱) اسپانیا (۲) ایتالیا (۳) اتریش (۴) روسیه
- ۲۰۳- مهم‌ترین نتیجه جنگ فرانسه و آلمان در سال ۱۸۷۰، چه بود؟
 (۱) انعقاد پیمان فرانکفورت (۲) تسلیم شدن پاریس (۳) تأسیس امپراطوری آلمان (۴) شکست ناپلئون سوم
- ۲۰۴- جمهوری چهارم و پنجم فرانسه به‌ترتیب، در کدام سال میلادی تشکیل شد؟
 (۱) ۱۹۱۸ و ۱۹۴۴ (۲) ۱۹۱۸ و ۱۹۵۸ (۳) ۱۹۳۹ و ۱۹۵۸ (۴) ۱۹۴۴ و ۱۹۵۸
- ۲۰۵- در ارتباط با عهدنامه لوکارنو، کدام مورد درست است؟
 (۱) انگلستان با لهستان و چکسلواکی معاهداتی امضا کرد و متعهد شد که در صورت حمله از طرف آلمان، به هر دو کشور کمک نظامی کند.
 (۲) فرانسه با لهستان و چکسلواکی معاهداتی امضا کرد و متعهد شد که در صورت حمله آلمان، به هر دو کشور کمک نظامی کند.
 (۳) فرانسه و انگلستان با لهستان و چکسلواکی معاهداتی امضا کردند و متعهد شدند که در صورت حمله از طرف آلمان، به هر دو کشور کمک نظامی کنند.
 (۴) انگلستان سرحدات بلژیک و فرانسه را در مقابل خطر آلمان تضمین کرد و به لهستان و چکسلواکی وعده داد در صورت حمله نظامی آلمان، به آن دو کشور کمک نظامی خواهد کرد.
- ۲۰۶- کدام اندیشمند، بزرگ‌ترین متفکر سیاسی انگلستان در قرن هفدهم و آغازگر نظریه‌پردازی انقلاب است؟
 (۱) جان لاک (۲) دیوید هیوم (۳) ژان ژاک روسو (۴) توماس هابز
- ۲۰۷- هدف گورباچف از اجرای برنامه «پروسترویکا» در اتحاد جماهیر شوروی، چه بود؟
 (۱) ارتقای سطح زندگی مردم و تولید کالاهای داخلی (۲) رفع ممنوعیت از آثار نویسندگان منتقد (۳) قطع پارازیت رادیوهای خارجی (۴) گشایش سیاسی و آزادی فعالیت‌های انتخاباتی
- ۲۰۸- کدام یک از دلایل زیر، در شکل‌گیری امپریالیسم اهمیت خاصی دارد؟
 (۱) اجتماعی (۲) اقتصادی (۳) سیاسی (۴) فرهنگی
- ۲۰۹- پس از حادثه ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱، سران ناتو در پراگ، چه تصمیمی اتخاذ کردند؟
 (۱) یک سیستم غیرقابل نفوذ موشکی در آلمان و فرانسه ایجاد کنند.
 (۲) برای جلوگیری از حملات احتمالی طالبان، ناتو را بازسازی کنند.
 (۳) برای جلوگیری از حملات احتمالی هسته‌ای روسیه، ناتو را منحل کنند.
 (۴) یک سیستم نمونه واکنش سریع اتمی - شیمیایی یا میکروبی برای دفاع اتمی ایجاد کنند.

- ۲۱۰- کدام شخصیت را مؤسس مذهب تحصلی (پوزیتویسم) توصیف کرده‌اند که فلسفه اولی را دور انداخت و دیانت معروف به انسانیت را ابداع کرد؟
 (۱) استوارت میل (۲) اگوست کنت (۳) توکویل (۴) توماس کارلایل

تحولات اجتماعی و سیاسی ایران:

- ۲۱۱- نقش دیوان‌سالاری و دیوانیان در دوران پهلوی، چه بود؟
 (۱) مشارکت گسترده در توسعه سیاسی برای دستیابی به منافع طبقاتی خویش
 (۲) عدم همکاری با دستگاه حکومتی که سقوط نظام سلطنتی را سرعت بخشید.
 (۳) بی‌اعتبار کردن نیروهای اجتماعی حاکم با خودداری از اجرای مقررات دیکته شده توسط شاه
 (۴) اجرای اوامر شاه، مقررات دیکته‌شده قوه مقننه و مشروع جلوه دادن سلطه نیروهای اجتماعی حاکم
- ۲۱۲- کدام مورد در خصوص مذاکرات «گودالوپ» و اعضا و اهداف آن، درست است؟
 (۱) مذاکرات کشورهای انگلیس، فرانسه، شوروی و آلمان در مورد آینده ایران بعد از سقوط شاه
 (۲) مذاکرات کشورهای انگلیس، فرانسه، آمریکا و شوروی با هدف خنثی‌سازی انقلاب ایران و مهار آن
 (۳) مذاکرات کشورهای انگلیس، آمریکا و آلمان به منظور مهار انقلاب ایران و حفظ ایران در اردوگاه غرب
 (۴) مذاکرات کشورهای انگلیس، فرانسه، آمریکا و آلمان برای نیل به راهکاری جهت خنثی نمودن انقلاب ایران و حفظ آن در اردوگاه غرب
- ۲۱۳- طبق مقررات دوره قاجار، ولیعهد علاوه بر فرزند ذکور شاه بودن، باید دارای چه ویژگی‌های دیگری می‌بود؟
 (۱) مادر از ایل قاجار و از اصل و نسب عباس‌میرزا
 (۲) مادر از ایل قاجار و از اصل و نسب مسعودمیرزا
 (۳) مورد حمایت روس‌ها و از اصل و نسب عباس‌میرزا
 (۴) مورد حمایت روس‌ها و از اصل و نسب مسعودمیرزا
- ۲۱۴- علت اساسی ضعف بخش خصوصی و تبدیل بورژوازی ملی به بورژوازی وابسته، در دوران سلطنت محمدرضا پهلوی، چه بود؟
 (۱) استبداد نفتی
 (۲) بی‌کفایتی حکومتی
 (۳) هجوم سرمایه و کالاهای خارجی
 (۴) حمایت دولت از بازرگانان و بانک‌های خارجی
- ۲۱۵- طغیان «سیاه‌پوشان»، در کدام منطقه و در کدام قرن میلادی صورت گرفت؟
 (۱) استرآباد - هفدهم (۲) استرآباد - شانزدهم (۳) گیلان - شانزدهم (۴) گیلان - هفدهم
- ۲۱۶- در کدام دوره تاریخی، آمارگیری از جمعیت عشایری و کشاورزان اهمیت زیادی یافت؟
 (۱) آل بویه (۲) سلجوقیان (۳) ایلخانان (۴) صفویه
- ۲۱۷- کدام مورد در خصوص «دادشاه»، درست است؟
 (۱) سارقی بود که در بلوچستان، عده‌ای از آمریکایی‌ها را به قتل رساند.
 (۲) سارقی بود که در بلوچستان، گروهی از اتباع انگلیس را به قتل رساند.
 (۳) جوانی انقلابی بود که عده‌ای از آمریکایی‌ها را در کرمانشاه به گروگان گرفت.
 (۴) جوانی انقلابی بود که گروهی از اتباع انگلیس را در کرمانشاه به گروگان گرفت.
- ۲۱۸- ترجمه و تکمیل کتاب «دانشور دهقان»، به چه کسی نسبت داده شده است؟
 (۱) اسماعیل سامانی (۲) یعقوب لیث صفاری
 (۳) عبدالله بن طاهر (۴) عضالدوله دیلمی

۲۱۹- اولین ماشین ضرب سکه را چه کسی وارد ایران کرد؟

- (۱) امین‌الضرب
(۲) ابوالحسن خان ایلچی
(۳) امیرنظام گروسی
(۴) میرزا تقی خان امیرکبیر

۲۲۰- از سده سوم هجری، انحطاط در زندگی ده‌نشینان ایران، به‌خاطر کدام عامل بود؟

- (۱) مقرر شدن مالیات‌های گزاف حکومتی
(۲) نفوذ تدریجی چادرنشینان ترک
(۳) نفوذ وسیع کوچ‌نشینان عرب
(۴) رشد سریع گرایش‌های شهرنشینان

۲۲۱- سفرنامه «سفینه سلیمانی»، شرح سفر کدام سفیر دولت ایران و به کدام کشور است؟

- (۱) اروج‌بیگ بیات - اسپانیا
(۲) محمد ربیع - اسپانیا
(۳) اروج‌بیگ بیات - سیام
(۴) محمد ربیع - سیام

۲۲۲- در ایران دوره مشروطیت و دوره جمهوری اسلامی، نسبت سیاست با مالکیت چگونه است؟

- (۱) همواره تنها نیروهای سیاسی حاکم و وابستگی آنان به بازیگران بین‌المللی است که منتهی به تشکیل حکومت می‌شود.
(۲) حوزه سیاست و امتیازات قدرت سیاسی است که ثروت، مالکیت و امتیازات طبقاتی را ایجاد می‌کند.
(۳) مالکیت و پشتوانه مالی قدرت‌ساز نیست، بلکه زمینه تخریب امتیازات طبقاتی را فراهم می‌سازد.
(۴) مالکیت و پشتوانه مالی، قدرت سیاسی را ایجاد می‌کند و تحکیم می‌بخشد.

۲۲۳- طرح اصلاحات ارضی به‌عنوان یک برنامه آمریکایی، به‌ترتیب در زمان کدام رئیس‌جمهور آمریکا و نخست‌وزیر ایران اجرا شد؟

- (۱) آیزنهاور - اسدالله علم
(۲) آیزنهاور - علی امینی
(۳) جان اف. کندی - اسدالله علم
(۴) جان اف. کندی - علی امینی

۲۲۴- اصطلاح «طبقه متوسط متمکن» را چه کسی در رابطه با انقلاب مشروطه ایران استفاده کرد؟

- (۱) ژانت آفاری
(۲) نیکی کدی
(۳) جان فوران
(۴) پرواند آبراهامیان

۲۲۵- به اعتقاد هانا آرنت، چنانچه دولتی نسبت به خواسته‌های مشروع مردم بی‌اعتنا باشد، باید

- (۱) در انتظار از دست دادن هرچه سریع‌تر مشروعیت و مقبولیت و در نهایت قدرت فائده خود باشد
(۲) با وابستگی به بازیگران اصلی نظام بین‌المللی، مردم را وادار به اطاعت از حکومت کند
(۳) با همکاری کشورهای عمدتاً همسایه، مشروعیت خویش را مجدداً به‌دست آورد
(۴) در انتظار کاهش مستمر توان نظامی و از دست دادن اعتبار جهانی باشد

اندیشه‌های سیاسی غرب:

۲۲۶- موضوع یا مسئله مهم نظریه پردازان سیاسی، کدام است؟

- (۱) حفظ حقوق مردم از تجاوز دولت
(۲) چگونگی مدیریت کارهای مردم توسط دولت
(۳) بهترین شیوه برقراری رابطه افراد با دولت
(۴) ایجاد تعادل درست بین آزادی فرد و اقتدار دولت

۲۲۷- هراکلیتوس در جانبداری از کدام شکل حکومت، به تحقیر و تقبیح حکومت دموکراسی پرداخت؟

- (۱) آریستوکراسی
(۲) الیگارشی
(۳) پادشاهی
(۴) پولیتی

۲۲۸- افلاطون، دادن حق هرکس به خودش را که نتیجه تقسیم طبقاتی و تخصیص کارهاست، چه می‌داند؟

- (۱) مالکیت
(۲) عدالت
(۳) کمونیسم
(۴) تربیت و تعلیم

۲۲۹- ارسطو در توضیح ضرورت کدام نهاد سیاسی، گفت که برای تأمین نیازهای انسان وجود دارد؟

- (۱) دولت
(۲) دموکراسی
(۳) خانواده
(۴) بردگی

- ۲۳۰- فلسفه سیاسی کدام یک از فیلسوفان، فلسفه شهر دولت یا فلسفه خودحکومتی و خودبسندگی شهر دولت است؟
 (۱) سن پل (۲) زنو و کریسیپوس (۳) افلاطون و ارسطو (۴) سنکا و لوکرتیوس
- ۲۳۱- کدام اندیشه‌ها، کمابیش با یکدیگر هماهنگ و موافق بوده‌اند؟
 (۱) کلیبی و رواتی (۲) کلیبی و اپیکوری
 (۳) اپیکوریسم و سیرنایسیسم (۴) مکتب شک و مکتب کلیبی
- ۲۳۲- کدام متفکر سیاسی، کوشید عقل و ایمان را سازش دهد و فلسفه یونانی را با مسیحیت درهم آمیزد؟
 (۱) ویلیام پارسا (۲) سنت آگوستین (۳) توماس آکویناس (۴) پاپ گریگوری
- ۲۳۳- کدام کتاب‌های نیکولو ماکیاوولی، بیشتر از دیگر نوشته‌های او شناخته شده و دارای اهمیت است؟
 (۱) تاریخ فلورانس و ماندراگولا (۲) شهریار و گفتارها
 (۳) بلفاگور و هنر جنگ (۴) شهریار و ماندراگولا
- ۲۳۴- کدام مورد، روح و جان دموکراسی پارلمانی به‌شمار می‌رود؟
 (۱) اصل نمایندگی (۲) نهادهای مردمی
 (۳) احزاب سیاسی (۴) اپوزیسیون سالم و کارآمد
- ۲۳۵- مطلب زیر، مربوط به کدام کتاب و از کدام نویسنده است؟
 «شرحی از کشور فرضی به نام آبراکسا داده‌شده است که شکل حکومت پارلمانی دارد و پادشاه تا پایان عمر بر آن حکومت می‌کند و نمایانگر یک جامعه سوسیالیستی است.»
 (۱) ناکجا آباد - توماس مور (۲) در ستایش دیوانگی - کامبرای
 (۳) حقوق جنگ و صلح - گروسیوس (۴) دفاع از آزادی در برابر ستمگران - هیوبرت لانگو
- ۲۳۶- به عقیده کدام متفکر، خداوند حکومت را مقرر کرد تا بر گناهان نظارت کند. بنابراین اقتدار سیاسی یا حکومت، تجلیل و تمجیدشده و حافظ زندگی است؟
 (۱) جان ناکس (۲) ملانشتون (۳) مارتین لوتر (۴) ژان کالوین
- ۲۳۷- کدام کتاب، به‌طور عمده به حقوق مردم برای مقاومت در برابر فرمانروا در مورد اختلافات مذهبی مربوط است اما با استدلال‌های آن، همه وضعیت‌های غیردینی را هم دربرمی‌گیرد و از این لحاظ اهمیت دارد؟
 (۱) موفقیت دین پیرایی متقابل (۲) دفاع از آزادی در برابر ستمگران
 (۳) عظمت واقعی قلمرو پادشاهی (۴) حق پادشاهی در میان اسکاتلندی‌ها
- ۲۳۸- عبارت زیر، نظر کدام اندیشمند است؟
 «من میل عمومی آدمیان را در درجه اول خواهشی دائم و بی‌قرار در جستجوی قدرت و باز هم قدرت می‌دانم. این میلی است که فقط با مرگ فرو می‌نشیند.»
 (۱) ادموند برک (۲) توماس هابز (۳) ژان ژاک روسو (۴) مونتسکیو
- ۲۳۹- مطلب زیر را کدام اندیشمند بیان کرده است؟
 «اراده عمومی همیشه درست و عادلانه است و همه را تحت حکم قوانین یکسان قرار می‌دهد و همگان از یک تصمیم اطاعت می‌کنند.»
 (۱) امانوئل کانت (۲) جان لاک (۳) ژان ژاک روسو (۴) دیوید هیوم
- ۲۴۰- کدام اندیشمند، معتقد بود هیچ‌کس نباید از آزادی دین، وجدان، اندیشه و بیان و آزادی اجتماعات جلوگیری نماید؟
 (۱) ادموند برک (۲) آگوست کنت (۳) امانوئل کانت (۴) جان استوارت میل

جامعه‌شناسی سیاسی:

- ۲۴۱- «جامعه توده‌وار»، مشخصه بارز و دقیق کدام نظام سیاسی است؟
 (۱) اقتدارگرا (۲) بوروکراتیک (۳) توتالیتار (۴) رفاهی

- ۲۴۲- کدام دسته از نخبه‌گرایان، بر عنصر «سازمان» در سلطه اقلیت نخبه بر اکثریت، تمرکز دارند؟
 (۱) ماکس وبر و میشلز
 (۲) موسکا و میخلز
 (۳) موسکا و پارتو
 (۴) پارتو و سی‌رایت میلز
- ۲۴۳- نوع برداشت ماکس وبر و کارل مارکس نسبت به نظام سرمایه‌داری، به ترتیب کدام است؟
 (۱) عقلانی - عقلانی
 (۲) غیرعقلانی - غیرعقلانی
 (۳) عقلانی - غیرعقلانی
 (۴) غیرعقلانی - عقلانی
- ۲۴۴- در جامعه‌شناسی سیاسی نخبه‌گرایی موسکا، منابع اصلی قدرت در «جامعه سنتی» و «جامعه مدرن» به ترتیب چیست؟
 (۱) اقتصادی - سیاسی
 (۲) سیاسی - عاطفی
 (۳) سیاسی - اقتصادی
 (۴) اقتصادی - اقتصادی
- ۲۴۵- کدام یک، معرف کامل پایگاه طبقاتی نظام‌های فاشیستی است؟
 (۱) دهقانان - کارگران صنعتی
 (۲) کارگران - ملی‌گرایان - بورژوازی بزرگ
 (۳) کارگران - دهقانان - خرده‌بورژوازی
 (۴) دهقانان - زمین‌داران - طبقه متوسط روبه افول
- ۲۴۶- در جامعه‌شناسی سیاسی ماکس وبر، «رابطه مرید و مرادی» توده‌ها با رهبران به کدام نوع مشروعیت سیاسی مربوط است؟
 (۱) بوروکراتیک
 (۲) سنتی
 (۳) کاریزماتیک
 (۴) عقلانی - قانونی
- ۲۴۷- در رویکرد الکسی دوتوکویل و نوتوکویلی‌ها، بر کدام مؤلفه در بقای دموکراسی، بیشتر تأکید می‌شود؟
 (۱) انجمن‌ها
 (۲) توده‌ها
 (۳) توافق اکثریت
 (۴) رهبران
- ۲۴۸- در موج سوم دموکراتیزاسیون از دهه ۱۹۷۰ به بعد، کمترین گذار به دموکراسی از چه نوع بود؟
 (۱) انقلابی
 (۲) توافقی
 (۳) مداخله خارجی
 (۴) آزادسازی از بالا
- ۲۴۹- کدام رویکرد نظری، بر «نوع برداشت و ذهنیت از وضع موجود» در وقوع انقلاب تأکید دارد؟
 (۱) نهادمندی
 (۲) جامعه توده‌وار
 (۳) کارکردگرایی و ساختارگرایی
 (۴) کنش متقابل نمادین
- ۲۵۰- هانا آرنت، چه نوع جهت‌گیری و برداشتی از «قدرت» دارد؟
 (۱) استراتژیک
 (۲) ابزارانگاره
 (۳) بوروکراتیک
 (۴) ارتباط بین‌الذهانی
- ۲۵۱- کدام یک، برداشت درست و واقع‌بینانه از احزاب در دموکراسی‌های کنونی است؟
 (۱) اعتماد عمومی و ضروری
 (۲) بی‌اعتمادی عمومی، اما ضروری
 (۳) بی‌اعتمادی عمومی و غیرضروری
 (۴) بی‌اعتمادی عمومی و ضرورت دموکراسی مستقیم
- ۲۵۲- سلطه «حزب کنگره» در هند از ۱۹۴۵ تا دهه ۱۹۹۰، در قالب کدام نوع نظام حزبی قرار می‌گیرد؟
 (۱) تکنوکراتیک
 (۲) خلقی
 (۳) فراگیر انحصاری
 (۴) مسلط
- ۲۵۳- برداشت مکتب «کارکردگرا - ساختارگرا» از قدرت، با کدام رویکرد نظری انطباق دارد؟
 (۱) انتخاب عمومی
 (۲) انتخاب عقلانی
 (۳) ابزارانگاره
 (۴) عمومیت انتقادی
- ۲۵۴- سیاست‌های اقتصادی «کینزیانیسم» در اروپای پس از جنگ، به شکل‌گیری چه نوع نظام سیاسی انجامید؟
 (۱) پوپولیستی
 (۲) سوسیال‌دموکراتیک
 (۳) لیبرال‌دموکراتیک
 (۴) نومحافظه‌کاری

۲۵۵- احزاب «سوسیال دموکرات» در کدام طیف‌بندی سیاسی قرار می‌گیرند؟

- (۱) خلقی (۲) چپ میانه (۳) راست افراطی (۴) راست میانه

تفسیر نهج البلاغه:

۲۵۶- خطبة «نزول الجبال و لاتزل عضّ علی ناجدک اعرالله جمجتک...»، خطاب به چه کسی صادر شده است؟

- (۱) امام حسن(ع) (۲) امام حسین(ع) (۳) مالک اشتر (۴) محمد بن حنفیه

۲۵۷- در عبارت «علیک لعنة الله و لعنة اللاعنین حائک بن حائک، منافق بن کافر...»، حضرت علی(ع) چه کسی را مورد

توبیخ قرار داده است؟

- (۱) اشعث بن قیس (۲) سعد بن ابی وقاص
(۳) عمرو بن عاص (۴) معاویه بن ابی سفیان

۲۵۸- خطبة «یزعم انه قد بايع بيده و لم يبایع بقلبه»، اشاره به کدام واقعه دارد؟

- (۱) انکار طلحه در بیعت خود با علی(ع) (۲) انکار زبیر در بیعت خود با علی(ع)
(۳) بیعت شکنی خوارج بعد از واقعه حکمیت (۴) سرسختی معاویه در بیعت کردن با علی(ع)

۲۵۹- در جمله «ارسله ... بالنور الساطع و الضياء اللامع و الامر الصارع»، تعبیر نور ساطع، ضیاء لامع و امر صارع

به ترتیب ناظر به چیست؟

- (۱) اشاعه قرآن - سیره امامان(ع) - اظهار توحید به صورت علنی
(۲) آیین اسلام - سنت پیامبر(ص) - نفی شرک و بت پرستی
(۳) علوم الهی - سیره امامان(ع) - ترک تقیه و اظهار توحید
(۴) علوم الهی - سنت پیامبر(ص) - اظهار توحید به صورت علنی

۲۶۰- چرا سید رضی، امیرمؤمنان(ع) را سرچشمه فصاحت و منشأ بلاغت و زادگاه آن می‌داند؟

- (۱) چون کلام امام علی(ع)، ما بین کلام خدا و کلام مردم قرار دارد.
(۲) زیرا سخنان امام علی(ع)، چندبُعدی بوده و از هر بُعدی در اوج است.
(۳) زیرا در کلام امام علی(ع)، نشانه‌هایی از علم خدا و عطر و بویی از سخنان پیامبر(ص) وجود دارد.
(۴) چون خداوند امتیازات خلوت و ملاحه و زیبایی را در وجود امام علی(ع) جمع کرده است.

۲۶۱- چه کسی ادعا کرده است که خطبة ۲۲۱ نهج البلاغه (الهیکم التکاثر) را در طول پنجاه سال، بیش از هزار

مرتبه خوانده است؟

- (۱) ابن میثم بحرانی (۲) ابن ابی الحدید معتزلی
(۳) شیخ محمد عبده (۴) قطب‌الدین راوندی

۲۶۲- اولین خطبه امام علی(ع) پس از رسیدن به خلافت، با کدام عبارت شروع می‌شود؟

- (۱) والله لو وجدته قد تزوج به النساء ... لرددته (۲) ذمتی بما اقول رهینه و انا به زعیم
(۳) اما والله لقد تقمصها فلان و انه ليعلم (۴) اليوم انطق لكم العجماء ذات البیان

۲۶۳- خطبة «و قد اعدوا و ابرقوا و مع هذين الامرین الفشل»، اشاره به چه موضوعی دارد؟

- (۱) غوغاسالاری طلحه و زبیر و شکست آنها
(۲) فتنه‌گری معاویه و ایجاد تفرقه در بین مسلمین
(۳) ارتداد خوارج از مسیر حق و نابودی آنها
(۴) سست‌عهدی کوفیان و انشعاب آنها از سپاه امام علی(ع)

۲۶۴- امام علی(ع)، خطبه: «ایها الناس شقوا امواج الفتن بسفن النجاة» را در چه واقعه‌ای فرمود؟

(۱) بعد از بیعت شکنی طلحه و زبیر و جنگ افروزی جمل

(۲) بعد از رأی حکمیت و تمایل مردم به بیعت با معاویه

(۳) بعد از بیعت مردم با ابوبکر و در پاسخ به پیشنهاد ابوسفیان

(۴) بعد از بیعت مردم با عمر و در پاسخ به پیشنهاد عباس بن عبدالمطلب

۲۶۵- جمله «فيا عجباً، بینا هو یستقبلها فی حیاته اذ عقدها لآخر بعد وفاته»، اشاره به کدام ماجرا دارد؟

(۱) کارسازی خلافت از سوی ابوبکر برای عمر

(۲) کارسازی خلافت از سوی عبدالرحمن بن عوف برای عثمان

(۳) شورش مردم مدینه و فراهم شدن خلافت برای امام علی(ع)

(۴) تشکیل شورای خلافت از سوی عمر برای انتخاب خلیفه بعد از خود

۲۶۶- در عبارت «و اختار من خلقه سُمَاعاً اجابوا الیه دعوته و صدقوا کلمته»، امام علی(ع) به اجابت کدام دعوت اشاره دارد؟

(۱) اتحاد مهاجرین و انصار

(۲) بیعت مردم با ایشان

(۳) دعوت یوم‌الانذار

(۴) زیارت بیت‌الله‌الحرام

۲۶۷- کدام آیه قرآن کریم، با عبارت «فباع الیقین بشکه و العزیمه بوهنه» در مورد آدم قرابت دارد؟

(۱) ﴿قلنا اهبطوا منها جمیعاً﴾

(۲) ﴿فتلقى آدم من ربه کلمات فتاب علیه﴾

(۳) ﴿و لقد عهدنا الی آدم من قبل فَنسِی و لم نجد له عزماً﴾

(۴) ﴿فدلیهم بغرور و ... قاسمهما انی لکما لمن الناصحین﴾

۲۶۸- سخن امام علی(ع) «أَحَالَ الْأَشْیَاءَ لِأَوْقَاتِهَا وَ لَائِمَ بَيْنَ مُخْتَلَفَاتِهَا»، بیان مناسبی برای کدام آیه شریفه است؟

(۱) ﴿وَاللَّهُ یَعْلَمُ مُتَقَلِّبُكُمْ وَ مَتَوَكِّمٌ﴾

(۲) ﴿وَ كَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَیْءٍ مُحِیْطاً﴾

(۳) ﴿إِنَّ رَبِّی عَلَی كُلِّ شَیْءٍ حَفِیْظٌ﴾

(۴) ﴿إِنَّا كُلَّ شَیْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ﴾

۲۶۹- عبارت «فَمَا رَاعَنِی إِلَّا وَ النَّاسُ كَعْرِفِ الضَّعِیِّ یَنْتَالُونَ عَلَیَّ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ» در نهج‌البلاغه، به کدام واقعه تاریخی اشاره دارد؟

(۱) انتخاب امام علی(ع) برای خلافت

(۲) بعثت پیامبر اسلام و ایمان آوردن به او

(۳) بیعت شکنی مردم بعد از وفات پیامبر(ص)

(۴) فرار سپاهیان شام در جنگ صفین

۲۷۰- عبارت «ثُمَّ جَمَعَ سُبْحَانَهُ مِنْ حَزَنِ الْأَرْضِ وَ سَهْلِهَا وَ عَذِیْبِهَا وَ سَبَّخَهَا تُرْبَةً سَنَّا بِالْمَاءِ حَتَّى خَلَصَتْ وَ لَاطَهَا بِالْبَلَّةِ حَتَّى لَزَبَتْ ...»، به کدام مورد اشاره دارد؟

(۱) آغاز خلقت جهان

(۲) آغاز خلقت انسان

(۳) چگونگی آغاز طبیعت

(۴) رابطه خدا با جهان هستی

علوم قرآن:

۲۷۱- در آیه شریفه ﴿و لولا کلمة سبقت من ربک لکان لزاماً و اجل مسمى﴾، اسباب اجمال چیست؟

(۱) تقدیم و تأخیر

(۲) قلب منقول

(۳) غرابة اللفظ

(۴) التکریر القاطع لوصل الکلام

۲۷۲- عبارت «ما دلّ علی الماهیه بلاقید»، تعریف چیست؟

(۱) اسم جنس

(۲) مطلق

(۳) عام

(۴) ماهیت

- ۲۷۳- در قرن چهارم، چه کسی قرائت را منحصر در هفت قرائت نمود؟
 (۱) ابن اثیر (۲) ابن مجاهد (۳) ابو عمرو دانی (۴) شاطبی
- ۲۷۴- در قرآن کریم، کلمه «قرآن» به کدام معنی به کار نرفته است؟
 (۱) رسول (۲) قرائت (۳) نبی (۴) نماز
- ۲۷۵- مکتوب دو آیه آخر سورة توبه، نزد کدام یک از صحابه بود؟
 (۱) ابی بن کعب (۲) زید بن ثابت (۳) ابو خزیمه انصاری (۴) عبدالله بن مسعود
- ۲۷۶- سوره های «حجرات - حجر - انسان - حشر»، به ترتیب، کدام مکی یا مدنی است؟
 (۱) مکی - مکی - مدنی - مدنی (۲) مکی - مدنی - مکی - مدنی
 (۳) مدنی - مکی - مدنی - مدنی (۴) مدنی - مکی - مکی - مدنی
- ۲۷۷- حکمت تقدیم و تأخیر در آیه شریفه ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَ نُورٌ﴾ چیست؟
 (۱) تدلی (۲) ترقی (۳) تشریف (۴) تفنن
- ۲۷۸- در کدام مورد، لفظ عامی آمده که بر عموم بودن خود باقی است؟
 (۱) ﴿ان الانسان لفی خسر﴾ (۲) ﴿حرمت علیکم المیتة﴾
 (۳) ﴿یا ایها الناس اتقوا ربکم﴾ (۴) ﴿الله الذی جعل لکم الارض قراراً﴾
- ۲۷۹- کدام مورد درباره مرجع ضمیر فاعلی «یرفعه» در آیه شریفه ﴿الیہ یصعد الکلم الطیب و العمل الصالح یرفعه...﴾، نادرست است؟
 (۱) الکلم الطیب (۲) العمل الصالح
 (۳) ما عاد علیه ضمیر الیه (۴) الضمیر المتصل بالفعل
- ۲۸۰- کدام معنی نسخ، شاهد قرآنی ندارد؟
 (۱) ازاله (۲) تبدیل (۳) تحویل (۴) نقل
- ۲۸۱- کدام عبارت، نادرست است؟
 (۱) آیت الله خویی، هیچ یک از آیات قرآن کریم را منسوخ نمی داند.
 (۲) آیت الله خویی، شمار اندکی از آیات قرآن کریم را منسوخ می داند.
 (۳) جلال الدین سیوطی، شمار آیات منسوخه را بیست آیه می داند.
 (۴) ابوجعفر نحاس، شمار آیات منسوخه را صدوسی و هشت آیه می داند.
- ۲۸۲- کدام مورد، در نص آیات قرآن کریم نیامده است؟
 (۱) اشتراط العدالة فی الوصیه (۲) اطلاق الشهادة فی البیوع
 (۳) اشتراط العدالة فی دفع الاموال (۴) اشتراط العدالة فی الشهود علی الرجعة و الفراق
- ۲۸۳- آیات زیر، به ترتیب، دارای کدام مفهوم هستند؟
 «ان جاءکم فاسق بنبأ فتبینوا - و لا تباشروهن و انتم عاکفون فی المساجد - الحج اشهر معلومات - فاذکروا الله عند المشعر الحرام»
 (۱) صفت - حال - عدد - ظرف (۲) نعت - حال - ظرف - ظرف
 (۳) شرط - حال - ظرف - غایت (۴) شرط - ظرف - حصر - غایت
- ۲۸۴- تناسب آیه ﴿و لباس التقوی ذلک خیر﴾ با بخش اول آیه ﴿یا بنی آدم قد أنزلنا علیکم لباساً﴾ چیست؟
 (۱) استطراد (۲) انتقال (۳) تنظیر (۴) حسن تخلص

۲۸۵- در آیه شریفه ﴿وَإِذَا حُلِلْتُمْ فَاصْطَادُوا﴾، معنای امر چیست؟

(۱) اباحه (۲) ارشاد (۳) استحباب (۴) وجوب

ادبیات عرب:

■ ■ عین المناسب للجواب عن التشکیل (۲۸۶ و ۲۸۷)

۲۸۶- عین الخطأ:

- (۱) إِعلموا أَنَّهُ لیسَ عَلَی أَحَدٍ بَعْدَ الْقُرْآنِ مِنْ فَاقةٍ؛
- (۲) و لَا لِأَحَدٍ قَبْلَ الْقُرْآنِ مِنْ غِنَی فَاستشفوه مِنْ أدوائکم؛
- (۳) و استعینوا بِهِ عَلَی لِأوائکم فَإِنَّ فِیهِ شِفَاءً مِنْ أَكْبَرَ الدَّاءِ؛
- (۴) و هُوَ الْکُفْرُ وَ النِّفَاقُ وَ الْعِیُّ وَ الضَّلَالُ، فاسألوا الله بِهِ وَ تَوَجَّهوا إِلَیْهِ بِحُبِّهِ!

۲۸۷- عین الخطأ:

- (۱) إِنَّ لِجَمِیعِ الْمَوْجُودَاتِ کَائِنَةً کَانَتْ أَوْ مُبْدَعَةً دِینَ فِطْرِيٍّ وَ طَاعَةً جِبَلِيَّةً؛
- (۲) اللَّهُ تَعَالَى لَا یُنْصَوِّرُ فِیْهَا عِصْیَانٌ أَصْلًا، لِأَنَّ أَمْرَهُ مَاضٍ وَ مَشِیَّتُهُ نَافِذَةٌ؛
- (۳) وَ حُکْمُهُ جَارٍ، لَا مَجَالَ لِأَحَدٍ فِی التَّمَرُّدِ وَ التَّعَصُّی، أَعْنِی بِذَلِكَ الْأَمْرَ التَّکْوِیْنِیَّ وَ الْقَضَاءَ الْحَتْمِیَّ؛
- (۴) وَ أَمَّا الْأَمْرُ التَّشْرِیْعِیُّ الْمُکَلَّفُ بِهِ النَّفْلَانِ خَاصَّةً فِیَقَعُ فِیهِ الْقِسْمَانِ: الطَّاعَةُ وَ الْعِصْیَانُ!

■ ■ عین الخطأ في الاعراب و التحلیل الصرفي (۲۸۸ و ۲۸۹)

۲۸۸- ﴿إِنَّ هَذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُ مِنْ نَفَادٍ﴾:

- (۱) ما: حرف نفي غير عامل، لا يعمل عمل « ليس » لتقدّم الخبر على الاسم
- (۲) له: جار و مجرور و متعلّقهما محذوف، و شبه الجملة خبر مقدّم للمبتدأ « نفاذ »
- (۳) نفاذ: اسم « ما » شبيه « ليس » المؤخّر، مجرور في اللفظ بحرف « من » الزائدة و مرفوع محلاً
- (۴) رزق: خبر « إنّ » المفرد، و اللام حرف ابتداء ترخّلت عن صدر الجملة كراهية ابتداء الكلام بمؤكّدين

۲۸۹- « ما لي أراكم كلّم سكوتا و الله ربّي خلق » البلهوتا!:

- (۱) أرى: فعل مضارع للمتكلم وحده من باب إفعال؛ سكوتاً: مصدر و تمييز نسبة و منصوب
- (۲) الله: اسم مفرد، مبتدأ و مرفوع و الجملة اسمية و حالية و في محلّ نصب، و الرابط الواو الحالية
- (۳) كلّ: مؤكّد معنوي و منصوب بالتبعية؛ سكوتاً: جمع تكسير (مفردة: ساكت، مذكر) حال مفردة و منصوب
- (۴) ما: اسم غير متصرف من أدوات الاستفهام، مبتدأ و مرفوع محلاً، لي: جار و مجرور و متعلّقهما محذوف، و شبه الجملة و خبر

■ ■ عَيْنَ الصَّحِيحِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (۲۹۰-۲۹۳)

۲۹۰- عَيْنَ الْخَطَأِ:

- (۱) احترموا من زارتكم من السيّدات!
 - (۲) زُرنا من الأقوام مَنْ يُكرّم الضيوف!
 - (۳) رأيت من النّساء من تصبّر على المصائب!
 - (۴) رأيت من النّساء من تصبّر على المصائب!
- ۲۹۱- عَيْنَ الْخَطَأِ فِي إعراب المضارع:

- (۱) اجتهدوا أيّها الطلبة تتجحوا في الامتحانات!
- (۲) ما كانت المتكاسلات لينجحن في الامتحانات!
- (۳) اجتهدن أيّتها الطالبات تتجحن في الامتحان!
- (۴) ما كان المتكاسلون لينجحون في الامتحان!

۲۹۲- عَيْنَ مَا لَيْسَ فِيهِ الْمَفْعُولُ مَعَهُ:

- (۱) ﴿فَأَجْمِعُوا أَمْرَكُمْ وَشُرَكَاءَكُمْ﴾
- (۲) وَاكْلُ أَمْرِهِ وَاللَّيَالِيَا.
- (۳) اخْتَصِمَ الرَّجُلُ وَجَارِهِ.
- (۴) زَيْدٌ سَائِرٌ وَطَرِيقٌ.

۲۹۳- عَيْنَ الْمَشْغُولِ عَنْهُ مَرْفُوعًا وَجَوِبًا:

- (۱) هل أولئك الضيوف عرفتهم؟
- (۲) هذا السّراج كأنّه شمس ساطعة!
- (۳) أدروسك تُطالعها كلّ ليلة قبل النّوم؟
- (۴) إن الضّعيف واجهته ساعده في القيام بأعماله!

■ ■ عَيْنَ الْأَصَحِّ وَ الْأَدَقِّ فِي التَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ عَلَى حَسَبِ تَطْبِيقِ الْقَوَاعِدِ (۲۹۴ - ۲۹۶)

۲۹۴- « فَنَفْسُكَ أَكْرَمُهَا، فَإِنَّكَ إِنْ تَهَنَّ عَلَيْكَ، فَلَنْ تَلْقَى لَكَ الدَّهْرَ مُكْرِمًا! »:

- (۱) نفس خود را اکرام کن، زیرا اگر تو خودت را خوار بداری، روزگار هم ناچار تو را خوار خواهد داشت!
- (۲) گرامی‌ترین متاع نفس تو است، چه اگر برای تو بی‌ارزش باشد، روزگار را هم اکرام‌کننده خود نمی‌یابی!
- (۳) بر خودت عزّت را شایسته بدان، زیرا چون خویشتن را تحقیر کنی، در طول روزگار اکرام‌کننده‌ای را پیدا نمی‌کنی!
- (۴) گرامی‌بدار نفس خویشتن را، چه اگر بر خودت ذلّت روا داری، هرگز در طول روزگار گرامی‌دارنده‌ای برای خود نخواهی یافت!

٢٩٥- « تَحَلَّمْ عَنِ الْأَدْنِيِّينَ وَاسْتَبْقِ وَدَّهْمَ » وَلَنْ تَسْتَطِيعَ الْحِلْمَ حَتَّى تَحَلِّمًا! «. يُوَكِّدُ الْبَيْتَ عَلَى ...

- (١) استعمال الحلم ولو بتكلف تجاه الأقرباء لحفظ محبتهم!
 - (٢) التحلي بزينة الصبر أمام الأصدقاء حفظاً ل صداقتهم أيًا كانوا!
 - (٣) التخلُّق بشيعة الحلم أمام الذين يتصلون بك ليحفظوا على أحبال صداقتهم!
 - (٤) الصبر أمام أذى ذوي القربى لما يبقون محبين لك لتدخل نفسك في الصابرين!
- ٢٩٦- « همكاري بعضي امرا و اشراف ايراني با مسلمانان باعث شد كه اينان موقعيت اجتماعي و سياسي خود را حفظ كنند! »:

- (١) تعاون بعض الأمراء و النبلاء من إيران مع المسلمين سبب أن يحافظوا على موقعهم الاجتماعي و السياسي!
- (٢) قد أدى تعاون بعض الأمراء و النبلاء الإيرانيين مع المسلمين إلى أن يحافظ هؤلاء على مراكزهم الاجتماعية و السياسية!
- (٣) إنَّ التعاون بين البعض من الأمراء و نبلاء إيران مع المسلمين كان قد أدى إلى محافظة هؤلاء على مواقعهم الاجتماعية و السياسية لهم!
- (٤) قد سبب التعاون بين البعض من الأمراء و النبلاء الإيرانيين مع المسلمين إلى الاحتفاظ بالمكانة الاجتماعية و السياسية لهم!

■ ■ عَيِّنِ الْمُنَاسِبَ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٢٩٧-٣٠٠)

٢٩٧- عَيِّنِ الْعِبَارَةَ الْفَصِيحَةَ وَ الْبَلِيغَةَ:

- (١) هل صديقك تساعد؟
- (٢) هل أنت لا تساعد صديقك؟
- (٣) هل أنت مساعد صديقك؟
- (٤) هل أنت تساعد صديقك الآن؟

٢٩٨- ﴿ غَزَّكُمُ اللَّهُ الْغُرُورَ ﴾. عَيِّنِ الْخَطَأَ:

- (١) تقديم شبه الجملة للإشارة إلى أنه ليس معمول الفاعل!
- (٢) حذف الموصوف للإشعار باستيعاب كل ما يسبب الانخداع!
- (٣) إنَّ المخاطب شاكَّ في وقوع المسند فصياعة الجملة تزيل ريبه!
- (٤) تعريف المسند إليه للإشارة إلى الحقيقة في ضمن فرد مبهم و الإسناد ليس فيه مبالغة!

٢٩٩- عَيِّنِ مَا لَيْسَ فِيهِ الِاسْتِعَارَةُ التَّمْثِيلِيَّةُ:

- (١) وَ لَا بَدَّ لِلْمَاءِ فِي مِرْجَلٍ عَلَى النَّارِ مَوْقَدَةً أَنْ يَقُورَا!
- (٢) إِذَا اعْتَادَ الْفَتَى خَوْضَ الْمَنَازِلِ فَأَيْسَرَ مَا يَمُرُّ بِهِ الْوَحُولُ!
- (٣) قَدْ تُتَكَرَّرُ الْعَيْنُ ضَوْءَ الشَّمْسِ مِنْ رَمْدٍ وَ يُنْكَرُ الْقَمُّ طَعْمَ الْمَاءِ مِنْ سَقَمٍ!
- (٤) لَعَلَّ عَتَبَكَ مَحْمُودٌ عَوَاقِبُهُ وَ رَيْمًا صَحَّتِ الْأَجْسَامُ بِالْعَلَلِ!

۳۰۰- عَيْنَ مَا لَيْسَتْ فِيهِ صُنْعَةٌ « رَدَّ الْعَجْزُ عَلَى الصَّدْرِ »:

(۱) فَالْئَارُ لَا تَأْكُلُ بَعْضُهَا	إِنْ لَمْ تَجِدْ مَا تَأْكُلْهُ!
(۲) وَ إِنْ أَمْرًا قَدْ ضَنَّ مِنْهُ بِمَنْطِقٍ	يَسْدُّ بِهِ فَقْرَ أَمْرِئٍ لَضَنِّينَ!
(۳) لَا يَسْتَتِيبُ بِيْذِ الْعَرْفِ مُحَمَّدٌ	و لَا يَمْنُ إِذَا مَا قَلَّدَا الْمِنْنَا!
(۴) أُجْزِي الْأَخْلَاءَ صَفْحًا عَنْ إِسَاءَتِهِمْ	إِذَا أَسَاؤُوا وَ بِالْإِحْسَانِ إِحْسَانَا!

[Www.arabimahya.com](http://www.arabimahya.com)